

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-09-13
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 1472-18

KLAGANDE

Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

Ombud: Kommunjurist [REDACTED]
Kommunledningskontoret
Laholms kommun
312 80 Laholm

MOTPART

Länsstyrelsen i Hallands län
301 86 Halmstad

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Hallands läns beslut den 12 mars 2018 i ärende nr 551-2812-17, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till avfallsverksamhet och deponering på fastigheten Kungsladugården 1:9 i Laholms kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet endast på det sättet att ”årsmedelvärde” i den provisoriska föreskriften P3 under rubriken ”Uppskjutna frågor” ändras till ”riktvärden”.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Hallands län (MPD) beslutade den 12 mars 2018 att lämna Laholms kommun (kommunen) tillstånd till befintlig och ny avfallsverksamhet vid anläggningen på fastigheten Kungsladugård 1:9. MPD beslutade även att under en prøvotid av fem år uppskjuta fastställandet av slutliga villkor beträffande utsläpp av lakvatten och dagvatten från anläggningen. MPD fastställde därvid ett antal provisoriska villkor, varav P3 med följande lydelse är aktuellt i målet.

P3. Halterna av föroreningar i utgående lakvatten och dagvatten får, senast ett år efter det att tillståndet har tagits i anspråk, som årsmedelvärde uppgå till högst:

Parameter	Lakvatten mg/l	Dagvatten mg/l
Bly	0,03	0,03
Kadmium	0,001	0,001
Kvicksilver	0,0003	0,0003
Nickel	0,02	0,02
Zink	0,3	0,3
Fosfor, total	0,5	0,5
Kväve, total	30	10
Susp. ämnen	100	100
Oljeindex	5	5

YRKANDEN M.M.

Kommunen har överklagat MPD:s beslut och, så som talan slutligen bestämts, yrkat att det provisoriska villkoret P3 ska ändras på sätt att halterna ska gälla som riktvärden under en prøvotid om fem år efter det att reningsanläggningarna tagits i drift och med en ändrad inledande lydelse av P3 enligt följande.

Halterna av föroreningar i det behandlade utgående lak- och dagvattnet får som riktvärden uppgå till högst följande som årsmedelvärde.....

Kommunen har som grund för yrkandet anfört bland annat följande.

Länsstyrelsens beslut innebär att värdena ska uppgå högst till de angivna värdena redan ett år efter det att tillståndet tagits i anspråk, vilket innebär våren 2019.

Reningsanläggning för dagvatten

Enligt tidsplanen ska reningsanläggning för dagvatten anläggas sommaren 2018. I praktiken innebär det att anläggningen har varit i drift mindre än ett år innan utgående halter ska hållas.

Reningsanläggning för lakvatten

Reningsanläggning för lakvatten kan anläggas först efter det att ett antal utredningar har genomförts. Byggnation av anläggningen planeras därför till preliminärt hösten-vintern 2019-2020. Länsstyrelsens beslut innebär att utgående lakvatten måste hålla uppsatta halter redan våren 2019. Innan en ny reningsanläggning för lakvatten har anlagts, leds lakvattnet till en uppsamlingsdamm. Sommartid vattnas lakvattnet ut på kommunens salixodling och under resterande tid av året leds lakvattnet till kommunens avloppsreningsverk i Laholm.

Verksamheten har små möjligheter att påverka rening och utgående föroreningshalter med nuvarande hanteringslösning. Lakvattnet leds till avloppsreningsverket för att reningen ska ske där.

Generellt båda anläggningarna

Både dag- och lakvattenanläggningarnas rening ska till stor del bygga på biologiska system. För dagvattenanläggningen ska pluggplantor planteras och ängsblandning sås in i översilningsytan. I lakvattenanläggningens rotzoner kommer sannolikt bladvass att planteras in. Växtligheten behöver tid för att etablera sig och växa till. Innan det har skett kommer rening av föroreningar och bl.a. kväve inte att fungera optimalt.

Riktvärde och inte gränsvärde

Kommunen har i ansökan yrkat att värdena ska utgöras av riktvärden och inte gränsvärden. Hade kommunen yrkat gränsvärden hade man yrkat på högre halter. Nickel och suspenderande ämnen har inte tidigare provtagits i lakvattnet, men eftersom det är viktiga parametrar i reningen ansåg verksamheten att de skulle

regleras under provotiden. Inga riktvärden för dessa två parametrar hade föreslagits om det varit aktuellt med gränsvärden.

De utgående halterna som kommunen har yrkat är desamma som mark- och miljödomstolen fastslog för Halmstad Energi och Miljö AB (HEM) i mål nr M 1726-12 gällande ny deponi i Kistinge. I det beslutet utgjorde halterna riktvärden, inte gränsvärden, för HEM:s lakvatten.

Prövotid

Kommunen har medgivits en provotid om fem år då kommunen ska utföra de utredningar som behövs för att slutligen klarlägga hur lakvattenvolymen från deponin kan begränsas, vilken rening av dag- och lakvatten som kan erhållas samt utsläppspunkter i Lagan. Dessa utredningar ska ligga till grund för anläggande av en ny reningsanläggning för lakvatten. Det är därför orimligt att kräva att halterna av föroreningar i utgående lakvatten får uppgå till högst de angivna värdena i det provisoriska villkoret P3 redan ett år efter det att tillståndet tagits i anspråk.

Länsstyrelsen i Hallands län (länsstyrelsen) har bestritt bifall till yrkandet och därvid anfört bland annat följande.

Ur regeringens proposition 1997/98:45 del 1 s. 171

När det är lämpligt kan villkor utformas som riktvärden. När kraven innebär att tidigare oprövad teknik ska användas, kan det vara svårt att avgöra vilken utsläppsbegränsning som är möjlig och då kan det finnas skäl att använda riktvärden istället för gränsvärde. På så sätt kan begränsningsvärdet sättas strängare. Riktvärden bör dock som huvudregel endast komma i fråga vid provotidsförordnanden där slutliga villkor ska fastställas senare.

Rättspraxis- Mark- och miljööverdomstolen, 2012-02-28, M 197-10, s. 14

"Mark- och miljööverdomstolen (tidigare Miljööverdomstolen) har genom flera domar tagit avstånd från användningen av riktvärden. I MÖD 2009:2 (Kalmar Industries AB) och MÖD 2009:9 (Växjö Energi AB) utvecklade domstolen sin syn

på begränsningsvärden och angav att användningen av sådana riktvärden ska utmönstras och att ramarna för kontrollen av begränsningsvärden ska anges i villkor. Frågan om begränsningsvärden har ytterligare utvecklats genom MÖD 2009:49 (Knauf Danogips GmbH Tyskland, filial Inland). I MÖD 2011:18 (E.ON Värme Sverige AB) samt MÖD 2011:48 (Betongindustri AB samt Sand & Grus AB Jehander) finns ytterligare exempel på begränsningsvärden utformade i enlighet med 2009 års praxis."

Länsstyrelsens bedömning

Uttalandena ovan i prop. 1997/98:45 anger att villkor i vissa sammanhang kan utformas som riktvärden. I rättspraxis har dock användningen av riktvärden utmönstrats med motiveringen att de inte uppfyller kravet på rättssäkerhet. Mark- och miljööverdomstolen har bl.a. i MÖD 2009:2 uttalat att användningen av begreppen gränsvärde och riktvärde bör utmönstras i villkor som innehåller begränsningsvärden och att dessa villkor istället bör preciseras genom att kontrollen av dem fastställs så att åtminstone kraven i 22 kap. 25 § uppfylls. Villkor bör därvid omfatta angivande av mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Domstolen har inte angivit att prøvotidsvillkor bör utformas på annat sätt.

De reningstekniker som ska användas vid avfallsanläggningen kan inte anses vara tidigare oprövade, däremot behöver de utformas och anpassas efter lokala förhållanden. Utsläppsvärdena är i huvudsak generöst tilltagna och kan enligt uppgifter i komplettering daterad 2017-09-11, vad gäller lakvattnet, innehållas för de parametrar som redovisas redan innan lakvattnet har genomgått rening. Vad avser dagvattnet redovisas analysresultat från en begränsad egenkontroll i miljökonsekvensbeskrivningen s. 76. Medelvärden av analysresultat indikerar att dagvattnet behöver renas från suspenderad substans och totalfosfor för att inte överstiga villkorade halter. Halterna av dessa två parametrar i dagvattnet som utan reningsåtgärder överskrider beslutade provisoriska begränsningsvärden kan, enligt uppgifter sid 12 i PM Dagvattenutredning vid Ahla ÅVC, 2016-09-08 (bilaga 13), genom behandling enbart genom passage i dagvattendamm nedbringas så att samtliga begränsningsvärdena innehålls. Efter dagvattendammen kommer dag-

vattnet även att passera en översilningsyta. Kommunen har anfört att reningsanläggningarna för dagvattnet anläggs under innevarande sommar, vilket enligt länsstyrelsens bedömning medger tillräcklig tid för växtlighet att etablera sig. Villkoret föreskriver att begränsningsvärdena ska innehållas senast ett år efter det att tillståndet har tagits i anspråk, vilket får anses vara en tillräcklig tid att åstadkomma rening.

Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun har, i yttrande över kommunens inledande yrkande om att angivna halter ska innehållas två år efter det att reningsanläggningarna tagits i drift, tillstyrkt bifall till överklagandet och därvid anfört bland annat följande. Den yrkade ändringen innebär inte någon risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Idag hanteras lakvatten och visst dagvatten genom uppsamling i en damm för att sedan, under den säsong när detta behövs, användas vid bevattning av en salixodling. Under andra delar av året leds vattnet till ett externt kommunalt reningsverk. Lakvatten och dagvatten hanteras således idag på ett för människors hälsa och miljön säkert sätt. Enligt praxis är utgångspunkten vidare att begränsningsvärden ska tillämpas, men nämnden menar att riktvärden är mer lämpliga som prøvotidsvillkor.

Statens geotekniska Institut (SGI) har, i yttrande över kommunens inledande yrkande om att angivna halter ska innehållas två år efter det att reningsanläggningarna tagits i drift, anfört bland annat följande. SGI uppfattar det som att det ska anläggas nya reningsanläggningar för dag- och lakvatten och att ett provisoriskt villkor (P3) ska gälla för utgående vatten under en prøvotid om 5 år. Det anges vidare att de provisoriska villkoren kommer att börja gälla innan den nya anläggningen för rening av lakvatten har anlagts. SGI uppfattar det också som att det finns risk för att det provisoriska villkoret inte kan hållas med den nuvarande hanteringen av lakvattnet. SGI anser därför att det bör anges hur lakvattnet ska hanteras om det provisoriska villkoret inte kan hållas under prøvotiden såväl innan som efter att reningsanläggningen har anlagts. SGI uppfattar därvid att det finns möjlighet att avleda vattnet till ett avloppsreningsverk. SGI har begränsade

kunskaper huruvida villkor för utsläpp av vatten brukar anges som gräns- eller riktvärden i tillstånd och lämnar därför inga synpunkter i denna del.

DOMSKÄL

I det överklagade beslutet har miljöprövningsdelegationen i Hallands län (MPD) meddelat Laholms kommun (kommunen) tillstånd att ta emot, behandla och deponera avfall på fastigheten Kungsladugården 1:9. Frågan om utsläpp av lak- och dagvatten sköts upp under en prövotid av fem år. För prövotiden föreskrevs fyra utredningsföreskrifter och fem provisoriska föreskrifter. Den överklagade föreskriften, P3, avser begränsningsvärden med halter för nio parameterar som inte får överskridas ett år efter att tillståndet tagits i anspråk.

I överklagandet (domstolens aktbilaga 1) har kommunen inledningsvis yrkat att begränsningsvärdena ska gälla som riktvärden och att de inte ska gälla förrän två år efter att respektive reningsanläggning tagits i drift. För dagvattnet anges att drifttagning är planerad till sommaren 2018 medan det för lakvattnet planerats till hösten/vintern 2019/2020. I samband med att kommunen bemött inkomna yttranden (domstolens aktbilaga 15) har kommunen justerat sin talan. Kommunen yrkar nu på en prövotid på fem år efter det att reningsanläggningarna tagits i drift. Under prövotiden ska de föreskrivna begränsningsvärdena gälla som riktvärden.

Fråga i målet är således, som talan slutligen bestämts, dels om föreskrivna begränsningsvärden ska gälla som riktvärden eller som gränsvärden, dels hur lång prövotiden ska vara.

Domstolen, som finner att målet med stöd av 2 kap. 6 § 3 st lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar kan avgöras av en lagfaren domare och ett tekniskt råd, gör följande bedömning.

Lakvatten

Av den provisoriska föreskriften P1 följer att avledning av behandlat lakvatten till Lagan inte får ske innan utsläppspunkt beslutats. I föreskriften anges också två alternativa metoder för behandling av lakvattnet.

1. Avledning till befintlig salixodling under växtsäsongen och till kommunens avloppsreningsverk under övrig tid.
2. Avledningen till ny lagringsdamm med luftning och provtagningsmöjlighet vid inlopp och utlopp samt därefter till rotzonsanläggning med uppsamlingsfunktion och provtagningsmöjlighet.

I sin motivering till beslutet anger MPD bland annat att utsläpp till Lagan inte medges innan det är visat att det renade lakvattnet kan släppas dit utan att medföra olägenhet eller strida mot bestämmelser om miljö kvalitetsnormer (sidan 40).

Beslutet innebär att från anläggningen uppsamlat lakvatten, och till viss del uppsamlat dagvatten, ska avledas till det kommunala avloppreningsverket så länge utsläpp till Lagan inte godtas på grund av otillräcklig behandling.

Så som domstolen uppfattar det överklagade beslutet ska kommunen inledningsvis utreda lämplig utsläppspunkt och förutsättningarna för en ny behandlingsanläggning. Därefter ska, om förutsättningar finns, en ny behandlingsanläggning anläggas och utvärderas. Begränsningsvärdena i den överklagade provisoriska föreskriften har som syfte att reglera vilka halter av föroreningar som maximalt kan accepteras som årsmedelvärde. Av den provisoriska föreskriften P4 följer att årsmedelvärdena ska beräknas baserat på mätningar som utförs varannan månad.

Länsstyrelsen har som motivering till föreskrivna begränsningsvärden bland annat hänvisat till att i ansökan redovisade halter av föroreningar i lakvattnet är låga, varför de föreskrivna värdena med god marginal kan förväntas innehållas. Av ansökans utredning om vattenbalans framgår emellertid att stora förändringar i lakvattenflöde och föroreningsgrad kan förväntas oavsett vilket framtidsscenario som väljs. Förutsättningarna kompliceras även av att koncentrationen av föro-

reningar i lakvattnet varierar kraftigt med årstid och klimat. Slutligen kommer det som kommunen anför ta tid att få de biologiska system som den planerade behandlingen baseras på att etablera sig. Om de inledande mätningarna efter att den nya behandlingsanläggningen anlagts påvisar halter högre än föreskriftens begränsningsvärden, kan kommunen få svårt att vidta effektiva åtgärder som minskar föroreningsgraden tillräckligt snabbt så att årsmedelvärdet kan innehållas. De föreskrivna gränsvärdena kan därmed anses vara strängare än nödvändigt.

I fråga om gällande praxis delar domstolen länsstyrelsens uppfattning så länge det rör sig om slutliga villkor som ska gälla utan tidsbegränsning. I fråga om provisoriska föreskrifter kan riktvärden fortfarande i vissa fall anses vara miljömässigt motiverade. Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) har t.ex. i domen 11 november 2014 i mål M 493-14 bedömt att ett villkor med riktvärden för grundvatten-inträngning vid anläggande av en järnvägstunnel var miljömässigt motiverat. Som skäl angavs bland annat att det var svårt att på förhand förutsäga mängden in- läckande grundvatten och att villkoret avsåg en begränsad tid om fem år. I mål

M 4913-15 har MÖD fastställt en reglering av buller från en täktverksamhet som riktvärde i en provisorisk föreskrift.

Domstolens anser av ovanstående skäl att det i fråga om regleringen av lakvattnets innehåll av föroreningar under den föreskrivna provotiden kan vara miljömässigt motiverat att bifalla kommunens överklagande och föreskriva att föreskriftens begränsningsvärden ska gälla som riktvärden, eftersom förutsättningarna att innehålla de föreskrivna begränsningsvärdena är oklar, i vart fall inledningsvis. Ett eventuellt överskridande av ett riktvärde ska leda till åtgärder från kommunens sida.

I fråga om provotidens längd har domstolen visserligen förståelse för att tidplanen för genomförande av alla utredningar, åtgärder och utvärderingar är knapp. Med hänsyn till alla osäkerheter som föreligger anser domstolen dock att det inte är lämpligt att förlänga den på det sätt kommunen yrkat. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Dagvatten

I fråga om rening av dagvatten anser domstolen att det finns skäl att uppmärksamma MÖDs dom den 16 oktober 2013 i mål 2304-13. I denna dom uttalar MÖD att *det är tveksamt om begränsningsvärden är ett lämpligt sätt att reglera föroreningsutsläpp via dagvatten, då både vattenflöde och föroreningsinnehåll kan fluktuera kraftigt, och att utsläppet hellre bör regleras genom krav på dagvattenanläggningens utformning samt skötsel och underhåll.*

Med hänsyn till nederbördens stora betydelse för de halter som uppmäts får provtagningens utformning och genomförande en avgörande betydelse. I Avfall Sveriges rapport 2017:36, Handbok för bedömning av lakvatten och förorenade dagvatten på avfallsanläggningar, anges också att själva provtagningen ofta är den enskilt största felkällan för att mäta halter i vatten (sid. 20). Domstolen anser därför att syftet med de i den överklagade provisoriska föreskriftens föreskrivna begränsningsvärdena för dagvatten kan ifrågasättas. Förekomsten av föroreningar i det från anläggningen avledda dagvattnet kan förutom reningsanläggningen även begränsas genom åtgärder som minskar förekomsten av föroreningar på de ytor som nederbörden avleds från och genom filter i brunnarna.

Sammanfattningsvis anser domstolen att kommunens överklagande i fråga om riktvärden eller gränsvärden för utsläpp av dagvatten kan bifallas. Däremot saknas på samma sätt som för lakvatten skäl att förlänga provotiden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 4 oktober 2018.

Ulf Klerfalk

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Ulf Klerfalk, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Stenberg-Magnusson.

BESLUT **1 (41)****2018-03-12** **551-2812-17**
1381-60-001VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R1INKOM: 2018-04-16
MÅLNR: M 1472-18
AKTBIL: 5Laholms kommun
kommunstyrelsen@laholm.se

Tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till avfallsverksamhet och deponering på fastigheten Kungsladugården 1:9 i Laholms kommun

BESLUT

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (MB) Laholms kommun (kommunen), org.nr. 212000-1223, tillstånd till befintlig och ny avfallsverksamhet vid anläggningen på fastigheten Kungsladugården 1:9 i Laholms kommun enligt följande (verksamhetskoder enligt miljöprövningsförordningen [2013:251] inom parentes):

- Flisning och krossning av träavfall samt krossning och sortering av trädgårdsavfall i en mängd om totalt högst 15 000 ton per år (90.100),
- biologisk behandling av högst 8 000 ton av det krossade och sorterade park- och trädgårdsavfallet per år (90.171),
- krossning av högst 1 500 ton asfaltavfall per år (90.100),
- lagring av högst 500 ton farligt avfall i avvaktan på återvinning eller bortskaffande vid anläggningen (90.50),
- lagring av högst 15 000 ton icke-farligt avfall vid ett och samma tillfälle, vid omlastningsstation och återvinningscentral, totalt högst 40 000 ton per år (90.30) samt
- lagring av högst 50 ton farligt avfall vid ett och samma tillfälle vid återvinningscentralen, totalt högst 3 000 ton per år (90.50).

Vidare omfattar tillståndet deponi för deponiklassen icke-farligt avfall enligt ett av följande alternativ:

- A. Deponering av högst 7 000 ton icke-farligt avfall och asbest per år (90.300-i)
- B.
  - Deponering av totalt högst 55 000 ton icke-farligt avfall och asbest per år under högst två kalenderår. Det icke-farliga avfallet får utgöras av avfallsmassor från Glänninge/Altona-deponin samt övrigt icke-farligt avfall. Högst 7 000 ton övrigt icke-farligt avfall och asbest får deponeras per år (90.300-i).
  - Sortering av massor från Glänninge/Altona-deponin (90.70).

Postadress	Besöksadress	E-post	Telefon
301 86 HALMSTAD	Slottsgatan 2	halland@lansstyrelsen.se	010-224 30 00

Aktuella avfallsslag framgår av lista från ansökan, bilaga 1. Tillståndet till deponering omfattar endast icke-farligt avfall och asbest. Tillståndet till deponering gäller till och med den 12 mars 2038 vad avser alternativ A.

Miljöprövningsdelegationen meddelar samtidigt, med stöd av 24 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, kommunen undantag från kraven i 19-22 §§ om geologisk barriär och botten tätning.

Miljöprövningsdelegationen meddelar även, med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken, dispens från förbudet i samma paragraf avseende utsläpp av dagvatten till bäcken nordväst om deponin med utlopp i Lillån.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet med stöd av 6 kap 9 § MB.

Uppskjutna frågor

Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation uppskjuter med stöd av 19 kap. 5 § 11. jämfört med 22 kap. 27 § MB under en provotid av fem år fastställande av slutliga villkor beträffande utsläpp av lakvatten och dagvatten från anläggningen.

Under provotiden ska kommunen vidta följande åtgärder:

U1. Utföra de utredningar som behövs för att slutligen klarlägga hur lakvattenvolymer från deponin kan begränsas.

U2. Utföra de utredningar som behövs för att slutligen klarlägga vilken rening av dag- och lakvatten som kan erhållas. Utredningen ska inkludera påverkan på recipienten från ett mer koncentrerat lakvatten och beakta utsläppens påverkan på möjligheten att uppnå beslutade miljökvalitetsnormer för grundvatten och Lagan.

U3. Utredda utsläppspunkter där lakvatten och dagvatten kan släppas i Lagan utan risk för att beslutade miljökvalitetsnormer överskrids och som inte heller medför negativ påverkan på flodpärlmussla eller havsnejonöga.

U4. Utföra de utredningar som behövs för att minimera utsläppshalter från fordons- och containertvätten. Utredningen ska i denna del även omfatta förslag på reningsåtgärder, recipient och en karta som visar tvättens placering.

Rapporteringen för U1-U4 ska innehålla förslag på slutliga villkor grundade på utnyttjande av bästa möjliga teknik. Utredningarna ska utmynna i en rapport med förslag på åtgärder samt kostnader och tidsplan.

Provotidsutredningen ska komma in till Miljöprövningsdelegationen senast den 12 mars 2023. Det är möjligt att delredovisa enskilda utredningspunkter för fastställande av slutliga villkor i aktuella avseenden.

Intill dess annat bestäms ska följande provisoriska villkor gälla:

2018-03-12

551-2812-17

1381-60-001

P1. Lakvatten från deponin, samt vid behov dagvatten från ytor för behandling, återvinning och lagring av avfall, ska efter behandling i sedimenteringsdamm avledas till befintlig salixodling under växtsäsongen och till kommunens avloppsreningsverk under övrig tid. Alternativt ska avledningen ske till ny lagringsdamm med luftning och provtagningsmöjlighet vid inlopp och utlopp samt där-efter till rotzonsanläggning med uppsamlingsfunktion och provtagningsmöjlighet. Lakvatten får inte avledas till Lagan innan utsläppspunkt slutligen har beslutats.

P2. Dagvatten från ytor för behandling, återvinning och lagring av avfall ska efter behandling i sedimenteringsdamm och oljeavskiljning, senast ett år efter det att tillståndet har tagits i anspråk, avledas till översilningsyta eller liknande för rening före utsläpp till diket norr om avfallsverksamheten. Översilningsytan ska anläggas med en underliggande tät konstruktion och förses med möjlighet till provtagning vid ett tydligt utlopp. Dagvattensystemet ska ha avstängningsanordning.

P3. Halterna av föroreningar i utgående lakvatten och dagvatten får, senast ett år efter det att tillståndet har tagits i anspråk, som årsmedelvärde uppgå till högst:

Parameter	Lakvatten mg/l	Dagvatten mg/l
Bly	0,03	0,03
Kadmium	0,001	0,001
Kvicksilver	0,0003	0,0003
Nickel	0,02	0,02
Zink	0,3	0,3
Fosfor, total	0,5	0,5
Kväve, total	30	10
Susp. Ämnen	100	100
Oljeindex	5	5

P4. Det behandlade utgående dag- och lakvattnets föroreningsinnehåll ska kontrolleras varannan månad. Provtagningen ska påbörjas en månad efter det att reningsanläggningarna färdigställts. Behandlat utgående dag- och lakvatten ska analyseras med avseende på pH, oljeindex, suspenderade ämnen, zink, koppar, tenn, bly, krom, kadmium, kvicksilver, ammoniumkväve, totalfosfor, totalkväve, TOC och konduktivitet. Analys av det utgående lakvattnets innehåll av bromerade flamskyddsmedel och PFAS/PFOS ska ske en gång per år.

P5. Kommunen ska senast den 1 mars årligen, till dess slutliga villkor har beslutats, till miljöprövningsdelegationen redovisa delrapporter med analysresultat enligt P3 från det gångna kalenderåret samt en redogörelse för vilka skydds-åtgärder kommunen har vidtagit avseende U1-U4. Analysvärden ska redovisas

som en sammanställning av enskilda värden samt så att max- och årsmedelvärden framgår.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet.

Hantering av inkommande avfall

2. Endast avfallstyper som anges i bilaga 1 får behandlas, återvinnas, lagras som en del av att samla in avfall och deponeras inom anläggningen.
3. Restprodukter som används för konstruktionsändamål ska:
  - a. innanför sluttäckningens tätskikt uppfylla gällande kriterier för deponering av icke-farligt avfall (för närvarande Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2004:10) och
  - b. utanför sluttäckningens tätskikt uppfylla gällande kriterier för användning av avfall för anläggningsändamål i deponitäckning (för närvarande Naturvårdsverkets handbok 2010:1 tabell 6).
4. Lagring av farligt avfall, förorenade massor inkluderade, ska ske skyddat från nederbörd på ytor som är täta och beständiga mot det avfall som lagras. Dagvatten från dessa ytor ska avledas via oljeavskiljare klass 1 och dag- eller lakvattenrening samt kontrolleras enligt kontrollprogram före utsläpp till recipient.

Särskilt om deponin

5. Deponins höjd i den västra delen, inklusive sluttäckning, får uppgå till högst +45 mätt i höjdssystemet RH2000. Alternativt, vid deponering av massor från sanering av mark i Glänninge/Altona, får höjden uppgå till högst +47. Släntlutningen får inte på något ställe överstiga förhållandet 1:3 eller understiga förhållandet 1:20. Utformningen av deponin ska främja avrinningen av nederbörd från densamma. Sluttäckning av deponins västra del ska vara slutförd inom tillståndstiden vad gäller deponeringsalternativ A och fem år efter avslutad deponering vad gäller deponeringsalternativ B.

Tidplan för arbetet med sluttäckningen ska lämnas till tillsynsmyndigheten innan arbetena med åtgärderna påbörjas.

6. Asbestavfall ska deponeras på tydligt skyltad plats i deponin.
7. Deponins höjd i den östra delen, inklusive sluttäckning, får uppgå till högst +45 mätt i höjdssystemet RH2000. Volymen lakvatten från deponins östra del ska begränsas genom sluttäckning. Sluttäckningen av deponins östra del ska vara slutförd senast fem år efter det att beslutet har vunnit laga kraft. Tidplan för arbetena ska lämnas till tillsynsmyndigheten innan arbetena med åtgärderna påbörjas, dock senast ett år efter det att beslutet har vunnit laga kraft.
8. Främmade arter får inte sås in vid täckning av deponin.¹
9. En ny sandrasbrant som backsvalor kan använda som häckningsplats ska skapas uppe på den sluttäckta deponin eller i anslutning till deponin innan den befintliga rasbranten förstörs eller görs olämplig som häckningsplats för backsvalorna.

Utsläpp till luft, buller

10. Om verksamheten medför olägenhet i form av lukt, damning eller nedskräpning ska kommunen vidta effektiva motåtgärder.
11. Buller från verksamheten och transportvägen i öst-västlig riktning till/från anläggningen, ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:

50 dB(A) vardagar dagtid kl. 07-18.

40 dB(A) nattetid kl. 22-07.

45 dB(A) övrig tid.

Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A).

Ekvivalentnivån ska redovisas för det mest bullrande driftfallet.

Begränsningsvärdet ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar eller immissionsmätningar. Kontroll ska ske inom tolv månader från det att tillståndet har tagits i anspråk och därefter när tillsynsmyndigheten begär det, dock minst en gång vart tredje år.

---

¹ Med främmande arter avses arter som med människans hjälp sprids utanför sina naturliga utbredningar.

Utsläpp till vatten

12. Volymerna avlett dag- och lakvatten ska mätas med kontinuerlig flödesmätning och journalföras enligt kontrollprogram. Anteckningarna ska sparas under hela drifts- och efterbehandlingsfasen.
13. I händelse av brand ska släckvatten samlas upp och hanteras enligt något av redovisade alternativ i komplettering 2017-09-11.

Kemikalier, avfall

14. Det ska råda god ordning vid anläggningen. Allt avfall som uppkommer i verksamheten ska hanteras så att återanvändning eller återvinning främjas, bl.a. genom att olika avfallsslag hålls isär.
15. Service av fordon och maskiner får endast ske under tak, på yta som är tät och beständig mot fordons- och maskinvätskor.
16. Kemiska produkter och farligt avfall ska hanteras på sådant sätt att spill eller läckage inte kan nå mark, ytvatten eller grundvatten. Förvaring ska ske skyddat från nederbörd och påkörning på ogenomsläpplig och invallad yta. Invallningens volym ska motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares volym. Dieselolja får alternativt förvaras i dubbelmantlade säkerhetstankar, s.k. ADR-tankar.
17. Hydrauloljor som uppfyller miljökraven i svensk standard (SS 15 54 34) ska användas i alla maskiner.
18. Tankning av fordon och maskiner får endast ske på yta som är beständig mot olja, alternativt kan spillskydd användas. Marken på uppställningsplats för stillastående maskiner och fordon ska skyddas mot spill av petroleumprodukter.
19. Absorptionsmedel ska finnas lättillgängligt vid förvaringsplats för drivmedel och övriga kemiska produkter samt i arbetsfordon och maskiner.
20. Spill, läckage eller andra former av utsläpp av petroleumprodukter ska omgående saneras. Förorenat material ska hanteras så att spridning till omgivningen förhindras och omhändertas av mottagare med erforderliga tillstånd.

Kontrollprogram m.m.

21. Kommunen ska upprätta förslag till kontrollprogram, vilket ska inges till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter att tillståndet har tagits i anspråk. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Vidare ska kontrollprogram bl.a. omfatta kontroll av skadedjur, städning av markytor samt skötsel- och kontrollåtgärder för lakvattendammen och rotzonsanläggningen. Det ska även ingå periodiska besiktningar vart tredje år.
22. Mottagna, behandlade och deponerade avfallstyper och -mängder ska rapporteras i den årliga miljörapporten.
23. En riskbedömning samt plan för åtgärder och beredskap mot brand ska upprättas och redovisas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att tillståndet har tagits i anspråk. Planen för åtgärder mot brand och beredskap ska hållas tillgänglig på anläggningen.

Ekonomisk säkerhet

24. Kommunen ska ställa en säkerhet för sluttäckning och kontroll av deponin om 22 miljoner kronor. Tillståndet till deponeringsverksamheten får inte tas i anspråk förrän säkerheten har godkänts av miljöprövningsdelegationen.

Delegation

Med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåter Miljöprövningsdelegationen åt tillsynsmyndigheten att:

- D1. Reglera de eventuella transportererna av avfallsmassor från Glänninge/Altona- deponin vad gäller transporttiderna och antalet transporter per dag, vecka eller månad.
- D2. Meddela de ytterligare villkor som kan behövas vad avser åtgärder för avslutning och efterbehandling av behandlingsytor i samband med verksamhetens upphörande.

Verkställighet m.m.

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 22 kap. 28 § första stycket MB att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

Två år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft förfaller det i de delar som det inte har tagits i anspråk. Sökanden ska meddela tillsynsmyndigheten och länsstyrelsen det datum då tillståndet tas i anspråk och, vad gäller deponeringen, om ianspråktagandet avser alternativ A eller B.

När detta tillstånd tagits i anspråk upphör, enligt 24 kap 3 § första stycket 6. MB, tidigare meddelat tillstånd från den 8 december 1999 (dnr 242-634-98) att gälla.

Kungörelsedelgivning samt hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar efter beslutsdatum införas i Post- och Inrikes Tidningar samt Hallandsposten och Laholms Tidning.

Beslutet hålls tillgängligt hos aktförvararen på miljökontoret i Laholms samt hos Länsstyrelsen, Slottsgatan 2 i Halmstad.

Eventuellt överklagande skickas till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad eller till e-postadress halland@lansstyrelsen.se. Ange vilket beslut som överklagandet gäller t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs. För att överklagandet ska kunna prövas, måste det vara inkommet till Länsstyrelsen **senast den 16 april 2018**.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg för prövning, om Miljöprövningsdelegationen inte själv ändrar beslutet på det sätt som begärs.

Kontakta Länsstyrelsen på tfn 010-224 30 00 eller halland@lansstyrelsen.se, om något är oklart.

IED-kod och tillståndsplikt

Anläggningens IED-koder är 5.4 och 5.5. Verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 21, 31, 40, 42, 48, 50 och 56 §§ miljöprövningsförordningen (verksamhetskoderna 90.300-*i*, 90.171, 90.100, 90.70, 90.30, 90.50 och 90.408-*i*).

ANSÖKAN OCH YRKANDEN

Ansökan avser tillstånd till följande:

Kommunen ansöker om tillstånd för lagring som en del av att samla in avfall, behandling och återvinning av avfall samt deponering av icke farligt avfall samt asbest på fastigheten Kungsladugården 1:9.

Kommunen anhåller om dispens från bestämmelserna i 7 kap. miljöbalken rörande småvatten i jordbrukslandskap samt det generella strandskyddet.

Kommunen yrkar att miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen (MKB).

Kommunen yrkar att miljöprövningsdelegationen med stöd av 24 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall meddelar undantag från kraven i 19-22 §§ om geologisk barriär och botten tätning.

Ansökans omfattning:

Uppföra och driva en anläggning för avfall samt där årligen lagra som en del av att samla in avfall, behandla, återvinna och deponera i en total mängd av högst 67 000 ton icke farligt avfall och asbest.

Alternativt:

Uppföra och driva en anläggning för avfall samt där årligen lagra som en del av att samla in avfall, behandla, återvinna och deponera i en total mängd av högst 115 000 ton under två år och därefter lagra som en del av att samla in avfall, behandla och återvinna 60 000 ton per år.

Uppdelat enligt följande:

- *Mekanisk bearbetning och sortering.* Flisning och krossning av trä, som utgör icke farligt avfall, samt krossning och sortering av trädgårdsavfall, i en mängd av högst 15 000 ton per år, varav högst 8 000 ton park- och trädgårdsavfall per år återvinns genom kompostering (*biologisk behandling*).
- *Mekanisk bearbetning.* Krossning av asfalt som är fri från PAH-föreningar, i en mängd av högst 1 500 ton per år.
- *Lagring som en del av att samla in icke farligt avfall.* Lagring av högst 15 000 ton icke farligt avfall vid ett och samma tillfälle vid omlastningsstation samt återvinningscentral. Den lagrade avfallsmängden kommer inte att överstiga totalt 40 000 ton per år.
- *Lagring som en del av att samla in farligt avfall.* Lagring av högst 50 ton farligt avfall vid varje enskilt tillfälle vid återvinningscentralen. Den lagrade mängden kommer inte att överstiga totalt 3 000 ton per år.
- *Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande.* Lagring av farligt avfall i form av förorenade massor kommer att uppgå till högst 500 ton vid varje enskilt tillfälle. Lagring kommer att ske i tät container med lock.
- *Deponering* av högst 7 000 ton per år av icke farligt avfall, inklusive asbest och/eller
- *Deponering* av högst 55 000 ton per år, under högst två kalenderår, bestående av icke farligt avfall från Glänninge/Altona, varav högst

7 000 ton övrigt icke farligt avfall inklusive asbest. Sortering av massor från Glänninge/Altona får ske vid behov.

Kommunen yrkar följande villkor för verksamheten:

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska anläggningen och verksamheten utformas och bedrivs i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommunen uppgett eller åtagit sig i ansökan.
2. Endast avfallstyper som anges under flik 1 får behandlas, återvinnas, lagras som en del av att samla in avfall och deponeras inom anläggningen. Efter tillsynsmyndighetens godkännande får även andra avfallstyper deponeras, behandlas eller lagras.
3. Deponins totala höjd, inklusive sluttäckning, får högst uppgå till +45 meter över havet, alternativt +47 meter över havet vid deponering av massor från sanering av mark i Glänninge/Altona.
4. Avfall i form av asbest ska deponeras på särskilt uppmärkt plats och övertäckas med massor.
5. Restprodukter som används för konstruktionsändamål ska innanför sluttäckningens tätskikt uppfylla gällande kriterier för deponering av icke farligt avfall (för närvarande Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2004:10) och utanför sluttäckningens tätskikt uppfylla gällande kriterier för användning av avfall för anläggningsändamål i deponitäckning (för närvarande Naturvårdsverkets handbok 2010:1 tabell 6).
6. Ytor för lagring av farligt avfall (inklusive förorenade massor) ska vara täta och beständiga mot det avfall som lagras eller behandlas. Dagvatten från dessa ytor ska ledas via oljeavskiljare (klass 1) och via dag- eller lakvattenrening samt kontrolleras före utsläpp till recipient.
7. Skulle för omgivningen besvärande lukt, damning eller nedskräpning förekomma till följd av verksamheten ska kommunen vidta effektiva motåtgärder.
8. Buller från anläggningen ska begränsas så att den inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än
  - 50 dB(A) måndag-fredag (kl. 06-18)
  - 40 dB(A) nattetid (kl. 22-06)
  - 45 dB(A) övrig tidDen momentana ljudnivån vid bostäder får nattetid (kl. 22-06) inte överstiga 55 dB(A).
Ekvivalentvärdena ska baseras på de tidsperioder som anges i villkoret. Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätning och beräkning. Första kontrollen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten, dock senast inom ett år efter att tillståndet tagits i anspråk, samt därefter så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra högre bullernivåer.

9. Kemiska produkter ska förvaras och hanteras så att spridning av föroreningar förhindras. Flytande kemiska produkter ska förvaras i godkända behållare eller inom invallning som rymmer den största behållarens volym samt 10 % av den sammanlagda volymen för de övriga behållare som förvaras inom invallningen.
10. En riskbedömning samt plan för åtgärder och beredskap mot brand ska upprättas i samråd med den lokala räddningstjänsten och redovisas till tillsynsmyndigheten sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk. Planen för åtgärder mot brand och beredskap ska hållas tillgänglig på anläggningen.
11. För verksamheten ska det vinnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. Kommunen ska till tillsynsmyndigheten ge in ett förslag till kontrollprogram senast sex månader efter det att tillståndet tagits i anspråk. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontroll enligt kontrollprogrammet ska även utföras av oberoende kontrollant genom besiktning av verksamheten med intervall som beslutas av tillsynsmyndigheten.
12. Laholms kommun får avleda lakvatten till kommunens avloppsreningsverk t.o.m. 2020-12-31.

Prövotid för lakvatten och dagvatten

Kommunen anhåller om att miljöprövningsdelegationen skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för föroreningshalter i renat utgående dagvatten respektive lakvatten från verksamheten. Kommunen behöver en prövotid av fem år efter att reningsanläggningarna tagits i drift.

Kommunen åtar sig att under prövotiden installera och driva anläggningar för lokalt omhändertagande av lakvatten och dagvatten i huvudsaklig överensstämmelse med vad kommunen har åtagit sig. Resultat och drifterfarenheter från anläggningarna samt förslag till slutliga villkor ska ges in till länsstyrelsen inom fem år från det att reningsanläggningarna tagits i drift. Utredningen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Intill dess annat bestäms ska följande provisoriska föreskrifter gälla efter att reningsanläggningarna tagits i drift.

P1. Lakvatten från deponin, samt vid behov dagvatten från ytor för behandling, återvinning och lagring av avfall, ska ledas till en rotzonsanläggning för rening före utsläpp till Lagan.

P2. Dagvatten från ytor för behandling, återvinning och lagring av avfall ska avledas till en översilningsyta eller liknande för rening före utsläpp till diket norr om avfallsverksamheten.

P3. Halterna av föroreningar i det behandlade lakvattnet och dagvattnet får som riktvärden* uppgå till högst följande som årsmedelvärde.

Parameter	Lakvatten	Dagvatten
	mg/l	mg/l
Bly	0,03	0,03
Kadmium	0,001	0,001
Kvicksilver	0,0003	0,0003
Nickel	0,02	0,02
Zink	0,3	0,3
Fosfor, total	0,5	0,5
Kväve, total	30	10
Suspenderade ämnen	100	100
Oljeindex	5	5

*Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför skyldighet för tillståndshavaren att vidta sådana åtgärder satt värdet kan innehållas.

P4. Det behandlade utgående vattnets föroreningsinnehåll ska kontrolleras varannan månad. Provtagningen ska påbörjas en månad efter det att reningsanläggningarna färdigställts. Behandlat utgående vatten ska analyseras med avseende på pH, oljeindex, suspenderade ämnen, zink, koppar, tenn, bly, krom, kadmium, kvicksilver, ammoniumkväve, totalfosfor, totalkväve, TOC och konduktivitet. Analys av det utgående vattnets innehåll av bromerade flamskyddsmedel och PFAS/PFOS ska ske en gång per år. Tillsynsmyndigheten får medge undantag från provtagnings- och analyskraven om fortsatt provtagning och analys visar sig vara obehövlig.

Delegation

Kommunen yrkar att tillsynsmyndigheten får föreskriva de ytterligare villkor eller försiktighetsmått som kan erfordras avseende:

- a) Material till ytor för lagring, behandling och återvinning av avfall.
- b) Kriterier för användning av restprodukter för konstruktionsändamål enligt villkor 5.
- c) Åtgärder till skydd mot lukt, damning och nedskräpning enligt villkor 7.
- d) Åtgärder till skydd mot omgivningsstörning vid flisning av träkrossning samt krossning och sortering av trädgårdsavfall.
- e) Åtgärder för avslutning och efterbehandling av behandlingsytor i samband med verksamhetens upphörande.
- f) Föreskrifter rörande kontroll av verksamheten.

Skäl till yrkanden

De avfallstyper som för närvarande gäller enligt bilaga 4 i avfallsförordningen (2011:927) kan komma att ändras i framtiden varför ansökta avfallstyper bör innefattas i villkor.

Som skäl till provotid under fem år efter att reningsanläggningarna tagits i drift, anförs att representativt underlag för bedömning av framtida utsläppshalter inte har varit möjligt att få fram med anledning av effekten av minskat inflöde av grundvatten samt sluttäckning av östra delen av deponin inte med säkerhet kan beräknas. Provotidens längd på fem år är föranledd av att det dröjer flera år innan sluttäckningen är färdigställd och att vattnet uppnått representativa framtida halter.

Med anledning av sökt strandskyddsdispens anger kommunen som särskilda skäl att området i anslutning till bäcken redan tagits i anspråk av avfallsverksamheten. Den befintliga reningsanläggningen behöver utvidgas och byggas om med dammar, rotzonsanläggning och översilningsyta.

Vidare kommer renat vatten från översilningsytorna samt rent vatten från överytan av den sluttäckta deponin att avledas till bäcken varför kommunen ansöker om biotopskyddsdispens. Som särskilda skäl anför kommunen att det rör en befintlig anläggning som sedan lång tid sedan länge och är strategiskt placerad. Vidare är ÅVC:n en service som tillhandahålls av kommunen för hushåll och företag och därmed är det allmänna intresset stort och angeläget. Konsekvenserna av att fortsätta avleda dagvatten till bäcken och den begränsade påverkan på denna bedöms bli acceptabla i förhållande till samhällsnyttan samt kostnaderna för att flytta ÅVC:n till annan lokalisering.

Dagens lakvatten är kraftigt utspädd. När planerade åtgärder vidtagits bl.a. minskning av inläckande grundvatten, sluttäckning mm, kommer sannolikt lakvattenflödet att minska och halterna öka. Det innebär att en stor osäkerhet råder avseende framtida föroreningshalter råder i orenat lakvatten. Med anledning av ovan har kommunen föreslagit något högre halter föroreningar i lakvattnet under provotiden.

Verkställighetsförordnande

Kommunen anholder om verkställighetsförordningen för att få ta den ansökta verksamheten i drift snarast möjligt. Det är av stor vikt att arbetet med projektering av omlastningsstationen kommer igång och att 4-facksystemet kan tas i drift 2018-10-01.

Den nya omlastningsstationen innebär att transportarbetet minskar jämfört med om omlastning måste ske på annan plats.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till Miljöprövningsdelegationen den 5 april 2017. Delegationen begärde viss komplettering vilken inkom den 13 september 2017. Ansökan kungjordes därefter i Laholms Tidning den 23 september 2017 och i Hallandsposten den 22 september 2017. Den sändes för yttrande till Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Trafikverket, Sveriges Geotekniska Institut, Miljö- och byggnadsnämnden och Räddningstjänsten i Laholms kommun, Laholmsbuktens VA samt Länsstyrelsen i Hallands län. Yttranden har inkommit. Sökanden har i sin tur kommenterat yttrandena i en skrivelse, vilken inkom den 12 december 2017.

TIDIGARE PRÖVNING

I beslut den 8 december 1999, dnr 242-634-98, meddelade Länsstyrelsen tillstånd enligt miljöskyddslagen för fortsatt och utvidgad avfalldeponering. Kommunen överklagade villkor 4 och 5. Miljödombstolen meddelade beslut den 13 juni 2000. Tillståndet förenades med bl.a. följande villkor:

3. Lakvattnet från anläggningen skall i största möjliga utsträckning omhändertas lokalt genom återföring till deponiområdet eller i andra hand genom behovsstyrd bevattning av energiskog. Lakvatten, som ej kan omsättas på dessa sätt, får efter utjämning överföras till kommunens avloppsreningsverk. Uppsamlings- och behandlingssystemen skall dimensioneras så att bräddning ej förekommer.

UR SÖKANDENS BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Allmänt

Deponin i Ahla anlades 1971 och under åren 1971-1986 deponerades hushållsavfall. Efter 1986 har huvuddelen av avfallet bestått av avfall från industri- och byggverksamhet. Även deponering av asbest i en särskild "asbestgrop" förekommer. Laholms kommun kommer att avsluta deponiverksamheten på den östra delen av deponin, men fortsätta verksamheten på den västra delen. Kommunen avser eventuellt att deponera sanerade massor från Glänninge/Altona och söker som alternativ en höjning av deponin med maximalt 2 meter, från +45 möh till +47 möh. Vid en eventuell höjning till +47 möh under två år kommer all deponering att upphöra och deponin kommer att sluttäckas i sin helhet.

Kommunen avser att anlägga en ny omlastningsstation för hushållsavfall inom området.

Laholmsbuktens VA har beslutat att Ängstorps avloppsreningsverk ska Revaq-certifieras, vilket innebär att utsläpp av lakvatten till spillvattennätet måste upphöra.

Inom området finns även en återvinningscentral, vilken ska fortsätta oförändrat. Kommunen planerar även för att kunna lagra förorenad jord t.ex. vid händelse av olycka på E6:an.

Lokalisering

Ahla avfallsanläggning ligger ca 2 km nordost om centrala Laholm, ca 1 km öster om Lilla Tjärby och ca 500 meter norr om Ahla by. Närmaste byggnad som är taxerad som bostad är belägen drygt 200 meter norr om ÅVC:n. Fastigheten används dock inte som bostad och delar av bostadshuset är rivet. Öster om verksamheten finns en bostad ca 380 meter från infarten. Söder om verksamheten ligger närmsta bostad på ett avstånd av ca 400 meter från deponin. En dagverksamhet som drivs av Laholms kommun samt en hundklubb, har sin verksamhet i anslutning till avfallsanläggningen.

Området är inte detaljplanelagt. I kommunfullmäktiges ”Framtidsplan 2030” framgår att inga planer finns på utbyggnad av områden för bostäder eller verksamheter.

Deponin är belägen i slättlandskapet och placerad i en tidigare ravin, vilket var vanligt på 1970-talet.

Befintlig infartsväg till anläggningen kommer att breddas och förstärkas under 2017-2019.

Nordväst om deponin rinner en mindre bäck som efter ca 500 meter mynnar ut i Lillån. Lillån rinner västerut och viker av söderut i höjd med Lilla Tjärby. Lillån mynnar i Lagan.

Teknisk beskrivning av verksamheten

Allmänt om verksamheten

Personal är närvarande när ÅVC:n är öppen. Transportörer har möjlighet att tömma eller hämta avfall även då anläggningen inte är bemannad och de använder då ett passerkort som registrerar passagen.

Deponering utförs endast i närvaro av kommunens personal.

Avfall som transporteras till och från verksamheten vägs vid in- eller uttransport med hjälp av vågen som finns inom anläggningen. Vägning av insamlat hushållsavfall sker i sopbilen och avfallet vägs även när det tas emot hos mottagaren av de olika avfallsfraktionerna.

Förebyggande åtgärder som kommer att vidtas:

- Stängsel kring anläggningen
- Omhändertagande av släckvatten

- Brandriskutredning
- Nödlägesrutiner
- Förebyggande rutiner i den dagliga verksamheten
- Riskmedvetenhet
- Utbildad personal

Geologisk och hydrogeologisk översikt

Området består främst av sand som underlagras av lera.

Området för avfallsanläggningen är uppdelat i fyra olika delavrinningsområden.

Inom området finns två grundvattenmagasin i jord, ett i det övre sandlagret och ett i det undre.

Grundvattenströmningen i det övre grundvattenmagasinet är generellt riktad mot lågpunkterna och endast en mindre andel grundvatten kan strömma vertikalt genom leran ned till det undre magasinet. I vissa lågområden kan däremot strömningen vara uppåtriktad från det undre magasinet till det övre.

Grundvattenströmningen inom området är sannolikt lokalt påverkad av deponins aktivitet och deponiområdets lågpunkt dvs. lakvattendammen.

Behandling av avfall

Mekanisk bearbetning av trä

Trä och trädgårdsavfall krossas och flisas inom området av extern entreprenör när tillräcklig mängd erhållits, ca 4 gånger om året och 2-3 dagar per gång. Eventuell metall sorterar ut. Restmaterialet jord och sten lagras för att senare användas som konstruktionsmaterial. Finfraktionen som uppkommer komposteras.

Vattenbegjutning kan ske för att undvika damning. Området sopas vid behov.

Naturvårdsverkets riktlinjer för buller kommer att innehållas.

Mekanisk bearbetning av asfalt

Endast asfalt som är kontrollerad och fri från PAH (16-PAH < 70 ppm) tas emot och krossas för återanvändning i olika kommunala projekt. För närvarande hanteras asfalten på västra delen av deponin, men kommer att flyttas till området för återvinning då deponin är sluttäckt.

Kompostering

Den planerade komposteringen kommer att utgöras av öppen kompostering (strängkompostering) på asfalterad yta med eventuell grovkrossning först. Kontroll kommer att utföras av fuktighet, temperatur, näringsämnen och syretillgång. Syretillförseln säkerställs genom mekanisk vändning av kompostmaterialet. Dessutom kan inblandning av strukturmaterial vara aktuellt

om det är för kompakt. I vissa fall kan även tillsatser av näringsämnen eller särskilda bakterier behövas.

När komposteringen är färdig behöver materialet eftermogna. I vissa fall behöver materialet siktas för att ta bort det som inte brutits ned.

Vid kompostering kan dålig lukt uppstå i samband med vändning av komposten. Det kan motverkas genom att vända vid lämpliga väderförhållanden.

Återvinningscentralen

Avfall tas in på anläggningen och lagras utan att genomgå någon behandling innan det skickas vidare till godkänd mottagare.

Följande fraktioner hanteras och lagras:

- Brännbart avfall
- Brännbart grovavfall – sådant som inte får plats i sopkärlet hemma
- Möbler
- Obrännbart avfall – betong, porslin, kakel, fönster, tegel
- Trä för flisning – tex från bygg och rivning, trämöbler
- Tryckimpregnerat trä
- Ris och grenar (minst 1 cm grova)
- Trädgårdsavfall som kan komposteras
- Plastförpackningar
- Metallförpackningar
- Pappersförpackningar
- Wellpapp
- Tidningar
- Glasförpackningar, färgat och ofärgat
- Metallskrot
- Elavfall, tex tv, stereo, hushållsmaskiner, leksaker med sladd eller batteri
- Vitvaror, tex spisar, torkskåp, tvättmaskiner
- Kylar och frysar
- Glödlampor, lågenergilampor och lysrör
- Batterier
- Farligt avfall, tex färgrester, lösningsmedel, bekämpningsmedel
- Asbesthaltigt avfall, tex eternitplattor. Måste vara förpackat i tät förpackning för att få lämnas in.
- Bildäck
- Hela och rena kläder
- Leksaker och andra användbara ting
- Värmeljus
- Ev. ytterligare fraktion

Lagring av avfall sker så att förorening av mark samt grund- och ytvatten förhindras genom att avfall som kan förorena förvaras på hårdgjord yta. Lagring av farligt avfall, undantaget vitvaror, sker inomhus och flytande farligt avfall förvaras invallat eller i godkända tankar.

Vid händelse av spill eller läckage finns tättingar till brunnar och absorptionsmedel tillgängligt.

Vid återvinningscentralen sker service av maskiner.

Omlastningsstationen

Omlastningsstationen planeras öster om deponin och söder om ÅVC:n, troligen på gammal deponi som sluttäckts enligt tidigare regler. En anmälan om avhjälpandeåtgärder kommer att upprättas i enlighet med 10 kap. miljöbalken. Troligen kommer massorna i det berörda området att grävas bort och deponeras. Området fylls upp med massor som uppfyller kraven för mindre än ringa risk (NV:s handbok 2010:1 tabell 4).

Samtliga ytor där avfall hanteras kommer att vara hårdgjorda med asfalt. Ytorna för glas och metall kommer att vara hårdgjorda med betong.

Den nya omlastningsstationen kommer att ta emot och lagra åtta fraktioner bestående av brännbart avfall, tidningar, metall, plast, papper, matavfall och glas (färgat och ofärgat).

Omlastningsstationen utformas som en öppen verksamhet med rampsystem, tippning direkt ner i komprimatorer eller containrar och i direkt anslutning till Ahla ÅVC.

Kommunen nämner även en alternativ utformning vilket är en byggnad försedd med fack där avfall tippas direkt på marken/golvet och lastas med hjullastare i containrar.

Hushållen i Laholms kommun kommer att ha två avfallskärl som är indelade i fyra delar för att kunna sortera hushållsavfallet i åtta fraktioner.

De insamlade fraktionerna levereras till anläggningar för vidare behandling för återvinning. Insamlat matavfall lämnas till biologisk behandling såsom exempelvis rötning eller kompostering på annan plats.

Inkommet matavfall töms i en särskild tät container försedd med komprimator. Om det uppkommer behov av rening av lukt kan ett ozonaggregat ansluts för reducering av illaluktande ämnen.

Kommunen kommer att arbeta utifrån Naturvårdsverkets allmänna råd 2003:4.

Vi eventuella driftsstörningar kommer en tillfällig alternativ mottagningsanläggning för matavfall användas, om det inte finns lämnas avfallet till godkänd förbränningsanläggning.

Kommunen kommer inte att ta emot färdiga animaliska livsmedel från industri eller butik som kasserats vid tillverkning eller förpackning.

Fordonen kommer att tvättas vid anläggningen.

Tillfällig lagring av farligt avfall

Behov av tillfällig lagring av förorenad jord kan uppkomma. Lagringen kommer då att ske på befintlig platta för oljeförorenad jord samt utnyttjande av befintlig oljeavskiljare. Särskilda rutiner kommer att upprättas för lagring av farligt avfall. Tillsynsmyndigheten kommer att underrättas när lagring av farligt avfall är aktuellt.

Deponin

Kommunen kommer att avsluta verksamheten på den östra delen av deponin, men kommer att fylla upp den västra delen med avfall för att erhålla en korrekt släntlutning. Enligt beräkningar finns ytterligare ca 40 000 m³ kvar att fylla ut i deponin.

Avfall som deponeras genomgår en grundläggande karaktärisering. Deponering kommer att ske av icke farligt avfall och inert avfall. Deponering kommer även att ske av asbest enligt gällande krav dvs deponering i separat cell, avfallet ska täckas samma dag, verksamheter som kan sprida asbestfibrer är inte tillåten, en karta över området ska finnas och åtgärder ska vidtas så att människor i framtiden inte riskera att komma i kontakt med avfallet.

Kommunen utreder för närvarande utgrävning av gammal deponi på Glänninge/Altona-området i Laholms centralort och att deponera dessa massor på Ahla avfallsanläggning. Som alternativ till att deponera 7000 ton per år redovisar kommunen deponering av 55 000 ton per kalenderår under en period av upp till två år. Detta ryms inom deponin om den höjs från +45 möh till +47 möh. När en eventuell sanering av Glänninge/Altona är slutförd, upphör all deponering vid Ahla avfallsanläggning och sluttäckning av samtliga ytor utförs på deponin. Viss sortering av avfallsmassorna från Glänninge/Altona kommer att ske vid Ahla. Massorna kommer att karaktäriseras i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2004:10 före deponering vid Ahla.

Drifttider

Återvinningscentralen är normala drifttider är 07.00-18.00, förutom på måndagar under sommarhalvåret då drifttiden är förlängd till kl. 19.00.

Transporter till och från den planerade omlastningsstationen kommer normalt att ske kl. 06.00 - 18.00. Avlastning vid omlastningsstationen kan förekomma efter kl. 18 sommartid. Normalt sker ingen verksamhet under helger. Under onormal drift t.ex. vid tekniska fel eller röda dagar kan drift förekomma.

Deponiverksamheten kommer att bedrivas vardagar kl. 07.00 till kl.18.00.

Transporter

Den huvudsakliga transportvägen är via den allmänna väg 550 som passerar genom Ahla by. Avfartsvägen norrut är en enskild väg och del av Årnaberga-Bonnarps samfällighet. Laholms kommun ansvarar för driften av den enskilda vägen. Ökningen av antalet transporter kommer att uppgå till i genomsnitt 40 transportrörelser per dag. Kommunen har tidigare genomfört utredningar om alternativa vägar till avfallsanläggningen och det framkom att den befintliga vägen var mest lämplig. Vissa förbättringar av vägen norrut mot avfallsanläggningen gjordes 2005 och ytterligare förbättringar planeras under 2017-2019. Vägen kommer då att breddas och förstärkas. Kommunen äger infartsvägen västerut mot avfallsanläggningen.

En undersökning av den framtida trafikens påverkar närliggande bostadshus visar att ljudnivåökningen är försumbar. Undersökningen inkluderar dock inte transporter av massor från en eventuell sanering av Glänninge/Altona eftersom den endast kommer att bedrivas under ca 6 mån.

Alternativa infartsvägar har utretts 1998 och 2005.

Kommunen uppskattar att saneringen av Glänninge/Altona motsvarar en ökning med 52 transportrörelser per vardag i sex månader.

UR SÖKANDENS MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Lokalisering

Ahla avfallsanläggning ligger ca 2 km nordost om centrala Laholm, ca 1 km öster om Lilla Tjärby och ca 500 meter norr om Ahla by.

Nollalternativet

Nollalternativet utgörs av de förhållanden som råder på platsen idag. Det innebär att deponering fortsätter på oförändrat sätt och den befintliga verksamheten vid ÅVC:n drivs vidare på samma sätt som idag. Någon omlastningsstation och någon kompostering kommer inte att vara aktuellt. Den östra delen av deponin kommer att sluttäckas och i samband med det krävs schaktning. Den befintliga reningen av lakvatten behöver förändras eftersom LBVA inte kommer att ta emot vattnet.

Övriga alternativ

Massor från Glänninge/Altona kan transporteras till annan deponi.

Alternativa platser för omlastningsstationen är Nyby industriområde samt Mellby industriområde. Påverkan på omgivningen bedöms i stort sett vara densamma oavsett om omlastningsstationen är belägen i Ahla, Nyby eller Mellbystrand.

Utsläpp till vatten

Fordonstvätt

Antalet tvättar kommer att uppgå till högst 200 per år. Det förbrukade vattnet kommer att avledas till en reningsanläggning eller hanteras som avfall och transporteras till godkänd mottagare. Det bedöms översiktligt att ca 300 liter vatten per fordon kommer att förbrukas. Vattnet från tvättanläggningen kommer att ledas till en slam- och oljeavskiljare som klarar kravet på 5 mg opolära kolväten/oljeindex per liter.

Dagvatten

Dagvatten från omlastningsstationen kommer att samlas upp i brunnar och avledas till dagvattenhanteringen.

Den totala ytan för ÅVC:n är för närvarande 23 200 m² vilket ger upphov till ca 8 000-9 000 m³ dagvatten per år.

I dagvattenutredningen görs följande slutsatser:

- Dagvattnet är påverkat av verksamheten, dock inte alarmerande
- Halterna av närsalter (kväve och fosfor) är oväntat höga
- Halterna av zink är förhöjda
- Övriga tungmetallshalter är låga med hänsyn till verksamheten och mängden transporter i området. Enligt uppgift städas körytorna varje dag vilket kan bidra till denna positiva effekt.
- Metallerna förekommer i största andel i partikulär form, vilket gör dem mekaniskt urskiljbara

I utredningen görs bedömningen att dagvattnet från ÅVC:n i dagsläget påverkar den närliggande bäcken vad gäller ammonium och organiskt material. Indikation finns på att föroreningarna i dagvattnet är lättnedbrytbara.

Kommunen har för avsikt att anordna översilningsytor med underliggande gummiduk med uppsamling vid utloppet för möjlighet till provtagning och uppföljning. Anläggningen förses med en inledande olje- och slamavskiljare med avstängningsmöjligheter. Föreslagen placering är norr eller öster om ÅVC:n.

Befintlig ÅVC, tillkommande yta för lagring och kompostering, tillkommande yta för omlastningsstation och befintlig platta för oljeskadad jord kommer att bidra till dagvattnet.

Grundvatten

En lokal påverkan på grundvattnet nedströms dammen kan inte uteslutas ha förekommit. Förbättrad hantering av lakvattnet kommer att utföras.

Lakvatten

Det totala flödet till lakvattendammen uppgår i dagsläget till ca 130 000 m³ per år. Sluttäckning av deponin, grundvatten pumpas bort från området söder om deponin, alternativt anläggs en tätskärm i väster och söder som kan minska lakvattenmängden.

För rening av lakvattnet föreslår kommunen följande två alternativ:

- Flyttad uppsamlingspunkt för lakvattnet, förstärkt grundvattenpumpning och ny rotzonsanläggning (alternativ 1E kostnad 20-25 miljoner kronor)
- Flyttad uppsamlingspunkt för lakvattnet, ny tätskärm för grundvatten och ny rotzonsanläggning (alternativ 1F 28-31 miljoner kronor)

Lakvattnet innehåller framförallt kväve och i formen ammoniumkväve. För att reducera kväve bedöms en konstruerad våtmark vara en väl fungerande teknik. Ammoniumkvävet behöver dock omvandlas till nitratkväve innan det avleds till våtmarkssystemet. Lämpligen i en lagringsdamm där även utfällning av metaller och sedimentering av partiklar sker.

Släckvatten

Släckvatten kommer att samlas upp genom att stänga av utgående vatten.

Alternativa omhändertagande av släckvatten:

- Skicka till stationär vattenreningsanläggning
- Anlägga mobil reningsanläggning
- Hyra mobila anläggningar för rening på plats
- Kombination av åtgärder och reningstekniker

Utsläpp till luft

Med anledning av att hushållsavfall inte deponerats sedan 1986 bedöms att huvuddelen av metangasproduktionen redan har avgått till atmosfären. Materialet från DIAB som deponerats är svärnedbrytbart och bedöms inte ge upphov till så mycket gas att den kan avfacklas.

Störande lukt från omlastningsstationen kommer att motverkas genom:

- Lagring i full komprimator före borttransport får ske under högst 1-7 dygn, beroende på utetemperatur. Rutin ska vara att under den varma årstiden (under sommaren eller vid temperatur över 20 grader utomhus) ska borttransport av full komprimator ske snarast och bör inte vara mer än en arbetsdag. Oberoende av utemperaturen ska tiden för borttransport av full matavfallskomprimator inte överstiga sju arbetsdagar.
- Inlastningstratten till matavfallskomprimatorn ska vara försedd med lucka.
- Rening av frånluft från matavfallskomprimatorerna kommer att anordnas vid behov. Exempelvis kan ozon användas.
- Uppstår lukt trots förebyggande arbete, kan ytterligare åtgärder vidtas för att undvika lukt, såsom besprutning med medel som bryter ned de luktande ämnena (tex Certizyme).

Skadedjur

Lätt nedbrytbart organiskt avfall kommer att förvaras i täta containrar.

Bekämpning av tex råttor sker med fällor alternativt gift.

Flugor kan upptäckas med fällor. Systemet innebär att man under sommarhalvåret häger ut fällor med innehåll som lockar till sig flugor och fällorna kontrolleras dagligen. Genom övervakning upptäcks det tidigt om antalet flugor ökar.

Buller

Den utrustning som bedöms bidra med de högsta bullernivåerna är grovkross- och flisningsmaskiner. Maskinerna som används vid flisning kan komma att behöva avskämmas. Förebyggande åtgärder ska göras genom att:

- Utnyttja upplag som bullerskärm mellan maskin
- Vid upphandling av tjänsten krossning/flisning ställa krav på redovisning av bulleremission och/eller bullerberäkning vid närmaste bostad.

Landskapsbild

Avfallsanläggningen är belägen i en ravin på Laholmsslätten öster om Laholms tätort. Väster om området rinner Lillån som i sin tur mynnar i Lagan i sydväst. Omgivande områden för bostäder är belägna på högre nivå än avfallsanläggningen.

Nivå +45 möh

Den östra delen av deponin kommer att bestå av en gräsklädd kulle utan buskar och träd. Den västra delen kommer att användas för deponering. Ingen skillnad mot nollalternativet.

Nivå +47 möh

Analys av påverkan på landskapsbilden har utförts för en höjning med 2 meter. Analysen har utförts med hjälp av fotografering från olika punkter i omgivningen. Skillnaden bedöms som marginell.

Kemikalier

Endast fordonstvättmedel som uppfyller Miljömärkning Sverige (Svanen) eller medel som uppfyller miljökrav på tvättmedel i Rapport 2005:13 Miljökrav på fordonstvättmedel, Göteborgs stad, kommer att användas. Kemikalier kommer att förvaras inom invallning och under tak.

Risker

Risken för brand är framförallt knuten till flisning och lagring av avfall. All lagring, förutom träavfall, sker i slutna containrar varför risken för brand på anläggningen är liten.

Riskbedömningar kommer kontinuerligt att utföras för varje typ av avfall. Riskbedömningar ska utföras för brand, men även andra aspekter såsom tex uppkomst av förorenat lakvatten, lukt, skadedjur mm. En beredskapsplan och en insatsplan kommer att upprättas i samarbete med Räddningstjänsten i Laholm. En säkerhetsyta kommer ständigt att vara tillgänglig för lämpning av brinnande avfall för släckning vid eventuell brand. Dessutom kommer massor för kvävning av brand ständigt finnas tillgängliga.

Verksamheten har rutiner för utsläpp och nödlägen.

Bottentätning och geologisk barriär

När deponin anlades fanns inga krav på varken geologisk barriär eller botten-tätning. Kommunen har utrett om den geologiska barriären uppfyller dagens krav.

Beräkningen visar att transporttiden för en lakvattenpartikel genom systemet är osäker och har baserats på ett antal antaganden om ingående parametrar. Genom att räkna på olika sätt har dock större säkerhet erhållits.

Givet ovanstående har en bästa uppskattning om transporttid gjorts som visar att man med dagens förhållanden, om man tar bort lakvattendammen, har en transporttid på mindre än ett år.

Om man gör en konstgjord geologisk barriär så kräver det i princip en fullständig inneslutning av deponin. Transporttid för en sådan situation har beräknats till mindre än 20 år som bästa uppskattning.

Ovanstående baseras på en bästa uppskattning om rimliga antaganden rörande flödesmönster och transportvägar i under magasin. Det går alltså att göra andra

antaganden och landa på andra transporttider. Utan mätdata har sådana beräkningar föga värde.

Huvuddelen av lakvattnet som uppkommer kommer att samlas upp och renas i en rotzonsanläggning även efter sluttäckning. Det bedöms därför att deponin inte riskerar att skada recipienten eller medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Sluttäckning

Sluttäckning ska konstrueras så att mängden regnvatten som passerar genom tätskiktet inte kommer att överstiga 50 liter per kvadratmeter och år.

Deponin kommer att vara högst 45 alternativt 47 meter över havet och utformas med slänter på maximalt 1:3. Deponin kommer att utformas så att regnvatten rinner av från ytan och samlas upp i renvattendiken och leds ut i närliggande bäck.

Sluttäckning kommer i ett första steg att utföras på den östra delen av deponin där det krävs terrassering för att kravet på släntlutning 1:20 -1:3 ska kunna uppfyllas.

Ett gasdräneringsskikt kommer att anläggas i samband med sluttäckningen.

Naturmiljö

Inom och i anslutning till området finns många rödlistade arter. Deponier utgör ofta miljöer för sällsynta växter som har små möjligheter att etablera sig på någon annan plats.

På östra kanten av deponin som ska sluttäckas har grenigt kungsljus noterats 2015. Arten är fridlyst. Kommunen kommer att undersöka om växten fortfarande finns kvar och kommer vid behov att ansöka om dispens.

Bäcken nedströms deponin utgör ett vattendrag i jordbrukslandskap och omfattas av biotopskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Det innebär dessutom att det kan krävas dispens från strandskyddsbestämmelserna.

Lagans ekologiska status nedströms Lillån är otillfredsställande med kvalitetskravet god ekologisk potential 2027. Klassningen grundar sig på att kraftverken saknar fiskvägar. Den kemiska statusen är god.

Lillåns ekologiska status är måttlig med anledning av övergödning. God ekologisk status ska vara uppnådd 2027. Den kemiska statusen är ej god.

Avfallsanläggningen är belägen inom vattenförekomst Laholm. Inga brunnar finns nedströms anläggningen.

Glänninge/Altona

Kommunen utreder för närvarande möjligheten att sanera den gamla kommunala deponin Glänninge/Altona. Området ligger mellan två bostadsområden och det

anses lämpligt att planlägga för bostäder där. Den gamla deponin är från tiden före 1970. För att möjliggöra byggnation kan sanering genom bortgrävning av deponin vara ett lämpligt alternativ. Det innebär en stor ekonomisk besparing om massorna härifrån kan köras till Ahla avfallsanläggning istället för till extern deponi. Utredningar visar att avfallet är icke-farligt avfall.

Eventuella massor från Glänningedeponin kommer att transporteras till Ahla deponi efter anmälan om sanering/efterbehandling i ett senare skede.

Statusrapport

Av statusrapporten framgår att den dominerande föroreningskällan inom avfallsanläggningens område är deponin, vilken innehåller olika typer av metaller och organiska föreningar från avfall. Metallhalterna i den ytliga jorden är lägre än de generella riktvärdena för känslig markanvändning.

De allmänna hänsynsreglerna

I enlighet med vad som beskrivs i ansökan, teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning anser kommunen att verksamheten kommer att bedrivas på ett miljömässigt godtagbart sätt gentemot hänsynsreglerna.

Miljömål

Miljömål som berörs av verksamheten är framförallt *God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag och Grundvatten av god kvalitet.*

INKOMNA YTTRANDEN

Miljö- och byggnadsnämnden anser att föreslagna villkor för verksamheten verkar rimliga. Det föreslagna villkoret 9 bör dock kompletteras så att det gäller både kemiska produkter och flytande farligt avfall. Länsstyrelsen bör också överväga att villkor och stängsling runt området och att vägning av avfall införs som villkor.

Det bör förtydligas att yrkandet om lagring av farligt avfall rör förorenade massor.

En fullständig inneslutning av deponin blir orimligt. Sökanden bör istället inrikta sig på åtgärder som uppsamling och pumpning av grundvatten samt att kunna anpassa lakvattenreningen efter flödet.

Sökande har dock inte exakt redogjort för hur haltbidraget i förhållande till referensvärdet riskerar att sänka klassningen av Lagan vad avser miljökvalitetsnormer.

Nämnden noterar att utsläppspunkten i Lagan är i gamla rännan där flödet är nära noll när vattenkraftverket inte bräddar. Om det finns skyddsvärd flora och fauna här, skulle eventuellt utsläppet få en större lokal påverkan.

Det är fortsatt otydligt om Ängstorps reningsverks nya tillstånd medger att lakvatten får tas emot, detta måste utredas, detta blir särskilt aktuellt om Ängstorp tar sitt tillstånd i anspråk innan reningsanläggningen på Ahla är färdigbyggd. Lämpligheten att lakvatten leds till Ängstorp är inte bara en fråga om föroreningar utan även en fråga om ovidkommande vatten. Lakvattnet från Ahla innehåller idag en stor del ovidkommande vatten.

Räddningstjänsten anser att det behöver upprättas en riskbedömning av lagringen med avseende på brand. Angående släckvattenhantering så redovisas ett antal alternativa lösningar på hur eventuellt släckvatten skall renas. Det är angeläget att förorena så lite släckvatten som möjligt vid en brand i avfallsanläggningen. Det borde därför göras möjligt att på ett enkelt sätt återanvända förorenat släckvatten exempelvis genom att göra en enkel angöringsplats för motorsprutor vid befintlig lakvattendamm.

Trafikverket konstaterar att det är befintlig verksamhet/pågående markanvändning som inte avses ändras nämnvärt i omfattning. Kapaciteten på det statliga vägnätet för att betjäna anläggningen är god och några åtgärder till följd av den planerade fortsatta driften bedöms inte vara nödvändiga. Trafikverket har därmed inget att erinra.

Sveriges Geotekniska Institut (SGI) har valt att fokusera på bedömningarna av den geologiska barriären, eftersom den utgör en speciellt viktig fråga i ärendet.

SGI anser inte att den föreslagna åtgärden (en fullständig inneslutning av deponin, MPD:s anm) i dagsläget är ett realistiskt alternativ på grund av stora osäkerheter om hur lakvattnet verkligen kommer att strömma. Dessutom visar de beräkningar som utförts att kravet på transporttid i deponeringsförordningen inte uppfylls. För att öka förståelse för hur åtgärden påverkar lakvattenflödet och eventuellt utveckla åtgärden behövs sannolikt stöd av mer avancerade grundvattenmodelleringar.

Länsstyrelsen

Vad avser arkeologi är Ahla deponin belägen i ett rikt fornlämningslandskap med flera bronsåldersgravar i form av högar och runda stensättningar. I landskapet finns därtill ett stort antal boplatser med lämningar från sten-, brons- och järnålder. Då nya arealer planeras tas i anspråk för utökad verksamhet, finns påtaglig sannolikhet för att idag okända fornlämningar dolda under mark kommer att beröras. Länsstyrelsen anser att arkeologiska utredningar enligt 2 kap 11 § kulturmiljölagen (1988:950), KML, är motiverade inom områdena A och D (dessa områdets utbredning visas i yttrandet).

Det saknas vissa uppgifter och bilagor i statusrapporten.

Det föreslagna provisoriska villkoret P4 om provtagningar bör kompletteras med analys av nickel eftersom det finns förslag på riktvärde för nickel.

Länsstyrelsen anser att flera av utsläppshalterna i förslaget till provisoriskt villkor 3 är höga jämfört med miljökvalitetsnormerna som gäller för vatten (t.ex. för bly, zink och kvicksilver). Sökanden planerar att släppa det renade lakvattnet och en viss del av dagvattnet i Lagans ursprungliga fåra strax nedströms kraftverket i Laholm. Kraftverket har inget krav på minimitappning och det är endast en liten del av vattnet som leds via den ursprungliga fåran. Detta resulterar i att det stundtals är lite vatten vid utsläppspunkten och utspädningen av lakvattnet kan bli liten. Vid sådana tillfällen bedömer länsstyrelsen att det finns risk för att miljökvalitetsnormerna i vattnet överskrids.

I området där lakvatten planeras att släppas har lek av havsnejonöga observerats. Havsnejonöga är en hotad art och Sverige har ansvar att ta till alla åtgärder som är möjliga för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för denna art. I Halland har beståndet 2017 skattats till under 300 individer totalt. Havsnejonöga är känslig för föroreningar varvid det inte är lämpligt att förorenat vatten släpps ut i närheten där de leker eller där larverna eventuellt växer upp i sedimentet nedströms.

Det finns även flodpärlmussla i området nerströms kraftverket. På en mycket kort sträcka sågs vid inventering under 2013 ett 50-tal levande flodmusslor och flera skal hittades. Flodpärlmussla är en hotad art som bör skyddas mot föroreningar. Populationen kan vara genetisk unik och väldigt viktig ur bevarandesynpunkt.

Flodpärlmussla finns troligen uppströms kraftverket i de indämnda områdena samt i Lillån, det är dock inte undersökt. Man bör vara försiktig med utsläpp av förorenat vatten då denna art är känslig. Likaså kan det bli aktuellt i framtiden med en passage förbi kraftverket så att havsnejonöga och flodpärlmussla kan etablera sig i Lillån som då blir ett viktigt biflöde för dessa arter.

Länsstyrelsen anser att man behöver undersöka om det finns någon lämpligare utsläppspunkt som inte riskerar att påverka flodpärlmusslan eller havsnejonöga negativt. Förslagsvis kan man även anlägga dammar före utsläppspunkten i Lillån och Lagan med biologiska indikatorarter som kan påvisa om vattnet är tillräckligt rent för att inte skada biologin i recipienterna.

För att kunna beräkna den totala föroreningsmängden som belastar recipienten anser länsstyrelsen att provtagningarna av dag- och lakvattnet behöver kompletteras med flödesmätningar.

Det organiska hushållsavfallet kommer att pressas ihop i en komprimator. Länsstyrelsen önskar ett förtydligande ifall det uppkommer något lakvatten från komprimatorn och hur det i så fall ska hanteras.

Länsstyrelsen önskar ett förtydligande om hur tvättvatten från fordonstvätten ska behandlas och om det ska släppas ut till någon vattenförekomst.

Krav på utsläppshalter bör ställas med beaktande av risk för påverkan på människors hälsa vid intag av fisk från recipienten.

Några av de rödlistade arter som har påträffats inom området skyddas i 4 § artskyddsförordningen (AF). Länsstyrelsen bör i beslutet upplysa sökanden om följande:

För backsvalorna som häckar i området gäller att det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren.

För grenigt kungsljus gäller enligt 8 § AF att det är förbjudet att

1. plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna, och
2. ta bort eller skada frön eller andra delar.

En rasbrant på sydvästra sidan av deponin hyser en backsvalekoloni. Rasbranten utgör fortplantningsområde/viloplats för backsvalorna och åtgärder som skadar eller förstör branten är förbjudna om inte förebyggande åtgärder utförs som säkerställer tillgången på fortplantningsområde/viloplats i deponiområdet. Om rasbrantens kontinuerliga ekologiska funktion kan skadas, försämras eller förstöras av en åtgärd, är åtgärden förbjuden och kräver dispens från artskyddsförordningen.

Med hänvisning till ovanstående bedömer länsstyrelsen att beslutet bör förenas med följande villkor avseende backsvala

- slänten och backsvalebona får inte skadas under perioden 15 april – 31 augusti (d.v.s. under den period då backsvalorna är aktiva i området).
- en ny sandrasbrant som backsvalor kan använda som häckningsplats ska skapas uppe på den sluttäckta deponin eller i anslutning till deponin innan den befintliga rasbranten förstörs eller görs olämplig som häckningsplats för backsvalorna.

I området finns en rad rödlistade kärnväxter varav en art är fridlyst enligt artskyddsförordningen. Vissa av de mest hotade arterna som är funna i området är konkurrenssvaga (åkerrättika) och vissa, som grusnejlika, kräver mer eller mindre vegetationsfria ytor för sitt fortbestånd. Näringsrika massor gynnar konkurrenskraftiga, frodiga och snabbväxande gräs och örter vilka snabbt kan

konkurrera ut hotade arter. Att beså täckningsmaterialet med köpta örtfröer bör förbjudas i villkoren. Det bästa är om de arter som redan finns i området spontant kan sprida sig in på täckningsmaterialet med så låg konkurrens från andra arter som möjligt. Beslutet bör därför förenas med följande villkor avseende fridlysta och rödlistade kärlväxter:

- Vid sluttäckning ska näringsfattigt material såsom sand och grus användas så långt det är möjligt.
- Inga främmande arter får sås in vid täckning av deponin.

SÖKANDENS BEMÖTANDEN

Sökanden framför bl.a. följande i sitt bemötande av Miljö- och byggnadsnämndens yttrande.

Räddningstjänsten

Kommunen åtar sig att anordna en enkel angöringsplats för motorsprutor vid befintlig lakvattendamm så att förorenat släckvatten kan återanvändas. Kontakt tas med Räddningstjänsten för klargörande om hur denna angöringsplats kan utformas.

Miljö- och byggnadsnämnden

Kommunen förtydligar att farligt avfall kommer att förvaras på samma sätt som idag, dvs. med uppsamlingsmöjlighet, under tak och inom invallning. Utloppet från dagvattennätet kan stängas av.

När det gäller vägning av avfall så vägs i princip allt avfall ut från anläggningen på vägen. Några fraktioner vägs på den mottagningsanläggning som tar emot avfallsfraktionen. Det som blir ny hantering är avfall från omlastningsstationen med rest- och matavfall samt förpackningsmaterial. Dessa avfallsslag kommer att vägas fraktionsvis i sopbilen innan de tippas av i containrar på omlastningsstationen. När de olika avfallsslagen från omlastningsstationen lämnar Ahla kommer de inte att vägas, men däremot vägs de när de når mottagningsanläggningarna. De mängderna redovisas sedan in till kommunen som redovisas vidare i den årliga miljörapporten. Anledningen till att avfallet som hanteras på omlastningsstationen inte vägs på Ahla är att det blir ineffektivt (många vägningar/fordon och tidsmässigt) samt kan utgöra en säkerhetsrisk/dålig arbetsmiljö med så mycket körningar med tung trafik inom området. Kommunen anser inte att vägning av avfall bör införas som villkor.

Idag har återvinningscentralen el-stängsel och området runt deponi och lakvattendamm har ett nätstaket. Kommande omlastningsstation kommer att förses med staket. Deponin kommer att vara inhägnad under driftsfasen, men när

deponin är sluttäckt ser Kommunen ingen anledning till att hålla deponiområdet inhägnat.

Kommunen instämmer i Miljö- och byggnadsnämndens synpunkt om att det bör förtydligas att den 5:e punktsatsen avser förorenade massor. Mellanlagringen av förorenade massor, klassade som farligt avfall, kommer att ske i täta containrar med lock.

I MKB:n görs bedömningen att utsläpp av lakvattnet inte kommer att påverka möjligheten att innehålla miljö kvalitetsnormerna. Laholms kommun har för övrigt avsikt att utreda alternativa utsläppspunkter i Lagan.

Av tillståndet till Ängstorps avloppsreningsverk framgår bl.a. att lakvatten inte får medföra att reningsverkets funktion nedsätts eller att särskilda olägenheter uppkommer för avloppsslammet eller recipienten. Tidigare undersökningar av lakvattnet från deponin bedöms innehålla låga halter av föroreningar både vad gäller närsalter, organiska ämnen och metaller vid jämförelse med lakvatten från andra deponier. Det är ett nedbrytbart vatten och de toxikologiska undersökningarna visar att giftigheten och miljöpåverkan är liten.

Sveriges Geologiska Institut

Kommunen anser att utförda undersökningar är tillräckliga för avgörande av att den befintliga geologiska barriären inte motsvarar de krav som ställs i deponiförordningen. Det bör även tilläggas att för att få en ännu bättre bild av hydrogeologin i området krävs bl.a. omfattande provborrningar och långa mätserier för att täcka in grundvattennivåernas variationer.

Kommunen anser, liksom SGI, att krav på en inneslutning av deponin med spont inte är realistisk med utgångspunkt från hittills utförda undersökningar. Kommunen anser att ansökt lösning med uppsamling och rening av lakvattnet i en rotzonsanläggning är den bästa lösningen och att undantag från kraven i 19-22 §§ deponiförordningen bör medges.

Länsstyrelsen

Arkeologi

Område A är påverkat av verksamheten genom att större delen av ytan är uppodlad av salix. Den första salixen etablerades 1996. I området ligger det en bevattningsledning samt ett ytligt bevattningssystem. Genom området går en kraftledning och för att skydda kraftledningen har salixen under ledningen samt på sidorna om den tagits bort för några år sedan. Kraftledningen är en 130kV ledning och är Eon:s. Ledningen benämns, Linehed-Knäred, och minst två stolpar står i vårt fält.

Utredningen kommer att göras internt för etapp ett vilket blir en arkivstudie. I arkivstudien kommer det redogöras för bakgrunden av de utvalda områdena, vad

2018-03-12

551-2812-17

1381-60-001

som gjorts i form av arkeologiska utredningar och utgrävningar samt andra markarbeten som kan ha påverkat. Arkivstudien kommer skickas till Länsstyrelsen för bedömning om ytterligare åtgärder behöver vidtas. Om det blir aktuellt att lägga en ledning i område D kommer en arkivstudie att utföras även över det området.

Statusrapport

De allra flesta analyserna som statusrapporten grundar sig på är från den provtagning som sker enligt kontrollprogrammet för verksamheten. Kontrollprogrammet följer lagstiftningen, NFS 2004:10. Prover tas på yt-, grund- och lakvatten med provpunkter upp- och nedströms deponin och i flera olika grundvattentrör, borrade och utvalda för att kunna följa verksamhetens eventuella påverkan på omgivningen

För att kunna få bättre kunskap om vårt lak- och dagvatten har en mängd extra prover tagits. För att utvärdera lämplig recipient har även prover tagits i Lillån. Dessa prover har tagits internt och har tillsammans med kontrollprogrammets analyser legat till grund för vidare utredningar för hur vi ska ta hand om lak- och dagvattnet framöver.

Markproverna är tagna av Hushållningssällskapet och analyserade av Eurofins. Provpunkterna är utvalda av kommunen med tanke på verksamhetens historik och eventuella påverkan.

Villkor vatten

I kommande kontrollprogram för utgående vatten kommer kommunen att lägga till att provtagningar och analys även ska ske av nickel.

Föreslagna riktvärden för vatten

Dagens lakvatten är utspätt. När planerade åtgärder vidtagits för minskning av inläckande grundvatten samt sluttäckning av deponin, kommer sannolikt lakvattenflödet att minska och halterna öka. Det innebär således att en stor osäkerhet råder avseende framtida föroreningshalter i orenat lakvatten.

De sökta riktvärdena är enbart tänkta att gälla under prøvotiden för att ge möjlighet till att trimma in anläggningen och få igång de biologiska systemen. Sannolikt blir utsläppsvärdena lägre när reningsanläggningen är i full drift.

Riktvärden i Mark- och miljödomstolens dom 2014-09-05, M 1726-12, har använts som utgångspunkt. Förhållandena vid Ahla är ungefär de samma som i mål M 1726-12. I målet är dessutom recipienten Trönningeån (medelflöde 350 l/s) en betydligt mindre recipient än Lagan (ca 70 000 l/s).

Utsläppspunkt

I dag leds inget lakvatten ut i Lillån eller i Lagan. Inför eget lokalt omhändertagande av lakvattnet har flera alternativa recipienter och utsläppspunkter för lakvattnet utretts. Olika utsläppspunkter i Lagan, både innan och efter kraftverket, har diskuterats. Kommunen åtar sig att fortsätta att utreda alternativa platser för att kunna släppa det renade lakvattnet till Lagan med målet att avleda lakvattnet i huvudfåran/huvudflödet.

Utgångspunkten är att hitta en lämplig lösning och avleda det renade lakvattnet ner i Lagans huvudfåra. Det måste kunna ske på ett miljöriktigt sätt samt till en rimlig kostnad för avfallskollektivet i Laholm. Kommunen råder inte över alla delar som behöver utredas varför kommunen i dagsläget inte kan säga vilken lösning och utsläppspunkt i Lagan det blir.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS ÖVERVÄGANDEN

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Lokalisering och tillåtlighet

Planförhållanden m.m.

Enligt 2 kap 6 § MB får tillstånd inte meddelas i strid med gällande detaljplan eller områdesbestämmelser. Den verksamhet som avses i tillståndet omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Eftersom ansökan inte omfattar verksamhet på fastigheten Ala 2:33 omfattar tillståndet endast Kungsladugården 1:9.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 2 § förordningen om förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön (2004:660) ska kvalitetskraven för yt- och grundvatten fastställas så att tillståndet i vattenförekomsterna inte försämras.

Enligt EU-domstolens mål C-461/13, (Weserdomen) är en medlemsstat är skyldig att inte ge tillstånd till projekt som kan leda till försämring av en ytvattenförekomst status eller äventyrar uppnåendet av en god status hos ytvattenförekomsten.

Domstolen förtydligade också att en försämring i direktivets mening föreligger redan om en kvalitetsfaktor enligt bilaga V till direktivet försämras med en klass.

Enligt Mark- och miljööverdomstolens dom 2016-09-15, M 6574-15, finns det vid en tillståndsprövning en skyldighet för prövningsmyndigheten att så långt möjligt tolka den nationella rätten i enlighet med vad som följer av EU-rätten. Det innebär att prövningen, utöver den som görs utifrån miljöbalkens regler, måste ske utifrån de förtydliganden som gjordes i Weserdomen.

Frågan här är om utsläpp av förorenat dag- och lakvatten enligt ansökan skulle medföra negativ påverkan på miljökvalitetsnormer enligt ramdirektivet för vatten och därför strida mot EU-rätten och den uttolkning av denna som har skett i Weserdomen.

Berörda vattenförekomster

Anläggningen ligger inom grundvattenförekomsten Laholm (EU_CD: SE626661-132830). Av länsstyrelsernas vatteninformationssystem (VISS) framgår att grundvattnets kemiska status är otillfredsställande med avseende på nitrat. Övriga kvalitetsfaktorer för kemisk status har statusen ”god”. Kloridhalter över riktvärdet i *Sveriges geologiska undersöknings föreskrifter om kartläggning och analys av grundvatten SGUFS 2013:1* har detekterats. Bekämpningsmedel, både registrerade och förbjudna, har påträffats. Det finns förorenade områden och miljöfarliga verksamheter som medför risk för grundvattnet inom förekomsten.

Vad avser recipienten Lillån (EU_CD: SE627029-133639) är den ett vattendrag med krav på god ekologisk status år 2027 och god kemisk ytvattenstatus (med undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter). Nuvarande ekologisk status är måttlig och god kemisk status uppnås inte p.g.a. kvicksilverhalten och halten bromerad difenyleter i biota². Av VISS framgår att en bidragande orsak till den måttliga ekologiska statusen är totalhalten fosfor i ytvatten. Medelvärdet för totalfosfor under 2009-2011 är 60 µg/l. För att uppnå god status behöver halten av totalfosfor minska till 34 µg/l.

Recipienten Lagan (EU_CD: SE626820-132825) är ett vattendrag med krav på god ekologisk potential år 2027 och god kemisk ytvattenstatus (med undantag för kvicksilver och bromerad difenyleter). Nuvarande status är otillfredsställande ekologisk potential baserat på hydrologiska och/eller morfologiska kvalitetsfaktorer och god kemisk status uppnås inte p.g.a. kvicksilverhalten och halten bromerad difenyleter i biota (se Lillån ovan). Vad avser PFOS är den kemiska statusen god med hänvisning till att halten i Lagan är 0,56 ng/l. Begränsnings-

---

² Gränsvärden för kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE) överskrids i alla Sveriges ytvattenförekomster pga. atmosfärisk deposition. Det medför att samtliga ytvatten i Sverige klassificeras till uppnår ej god kemisk status med avseende på kvicksilver och PBDE.

värdet i HVMFS 2013:19 är 0,65 ng/l. Tillförlitligheten i bedömningen är dock låg mot bakgrund av att den baseras på endast ett prov.

Dagvatten

Vad avser dagvattenutsläppet i Lillån kopplat till MKN noterar Miljöprövningsdelegationen att underlaget i ansökan är tunt, både vad avser analyserade parametrar och provtagningens utsträckning i tid. För kemisk ytvattenstatus finns gränsvärden för ett 50-tal ämnen och bedömningsgrunder för 25 särskilda förorenande ämnen. Enligt uppgifter i ansökan innehåller dagvatten från den befintliga anläggningen 0,69 mg fosfor per liter (medelvärde från tre provtagningar i september, oktober och november 2016). Det är en i storleksordningen 20 ggr högre halt än den som uppfyller kravet på god status med avseende på fosfor. Miljöprövningsdelegationen bedömer att nuvarande utsläpp av dagvatten riskerar att försämra nuvarande status och att även möjligheten att uppnå god ekologisk status äventyras.

I ansökan redovisas förslag till reningsåtgärder för dagvattnet. Miljöprövningsdelegationen bedömer att kommunen genom meddelade provotidsutredningar och provotidsvillkor bör ges möjlighet att slutligen visa hur verksamheterna kan bedrivas i enlighet med beslutade miljö kvalitetsnormer för Lillån alternativt Lagan samt grundvattenförekomsten Laholm.

Lakvatten

Lakvattnet från deponin är undersökt i större utsträckning än dagvattnet vad gäller parametrar som omfattas av anläggningens kontrollprogram. Liksom för Lillån gäller att det för kemisk ytvattenstatus finns gränsvärden för ett 50-tal ämnen och bedömningsgrunder för 25 särskilda förorenande ämnen. PFAS och PFOS har provtagits vid tre tillfällen under hösten 2016 och bromerade flamskyddsmedel vid ett tillfälle under samma höst. Screeninganalys av organiska ämnen har utförts. Kommunen planerar att behandla lakvattnet i damm och rotzonsanläggning och därefter leda det till Lagan.

Vad avser PFOS är begränsningsvärdet i HVMFS 2013:19 0,65 ng/l. Den kemiska statusen i Lagan bedöms vara god med avseende på PFOS, med hänvisning till att halten i Lagan är 0,56 ng/l. Tillförlitligheten i bedömningen är dock låg mot bakgrund av att den baseras på endast ett prov. Redovisad PFOS-halt i lakvattnet är 17,6 ng (medel av tre prover höst 2016, innan lakvattendammen). Även om utspädningseffekten medför att PFOS-halten till följd av endast lakvattenutsläppet i Lagan blir betydligt lägre än den i lakvattnet, är det inte visat att halten inte bidrar till att försämra Lagans kemiska status eftersom den redovisade utsläppshalten är ca 30 ggr högre än den som nuvarande status baseras på och antalet provtagningar är begränsat.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges att screeninganalys skedde i samband med toxikologisk undersökning av lakvattnet 2008. I statusrapporten anges att det utfördes en screening 2011 inom ramen för ett samarbete mellan Sweco och Naturvårdsverket. Vid screeningen har ett flertal ämnen undersökts. DEHP är en ftalat som redovisas i tabell 11 i miljökonsekvensbeskrivningen och i tabell 19 i statusrapporten. I den förstnämnda anges den uppmätta halten vara under detektionsgränsen 1 µg/l i den andra 5,6 µg/l (5583 ng/l). Begränsningsvärdet i HVMFS 2013:19 är 1,3 µg/l (årsmedelvärde). Miljöprövningsdelegationen bedömer att förekomsten av DEHP, åtminstone i lakvattnet, behöver utredas vidare.

Kommunen planerar reningsåtgärder för lakvattnet. Vad avser t.ex. PFAS bör särskilda reningsåtgärder utredas, såsom t.ex. kolfilter. Även vad gäller lakvatten behöver kommunen visa att dess innehåll av övriga relevanta parametrar i HVMFS 2013:19 inte försämrar Lagans status eller kan äventyra dess möjlighet att uppnå god status vad avser särskilt förorenande ämnen. Genom meddelade provotidsutredningar och provotidsvillkor ges kommunen möjlighet att slutligen visa hur verksamheterna kan bedrivas i enlighet med beslutade miljökvalitetsnormer för Lagan och grundvattenförekomsten Laholm.

Dag- och lakvattentillförsel till grundvatten

Läckage av icke-uppsamlat dag- och lakvatten perkolerar till ovan nämnda grundvattenförekomst. Det innebär att föroreningshalter i dessa vatten före rening behöver relateras till riktvärdena i Sveriges geologiska undersöknings (SGU) föreskrifter om kartläggning och analys av grundvatten SGUFS 2013:1. Enligt redovisade analysresultat i statusrapporten från provtagning av grundvatten nedströms deponin innehålls SGU:s riktvärden.

Samlad bedömning

Sammantaget bedömer Miljöprövningsdelegationen att de ansökta verksamheterna, genom att meddelat tillstånd förenas med provotidsutredningar och villkor om olika försiktighetsmått, inte riskerar att försämra någon kvalitetsfaktor med en klass och därmed inte heller försämrar den ekologiska statusen för berörda vattenförekomster och inte heller äventyrar uppnåendet av god kemisk status i grundvattenförekomsten Laholm, god ekologisk och kemisk status i Lillån eller god ekologisk potential och god kemisk status i Lagan.

Platsval

Tillämpliga bestämmelser och riktlinjer

Enligt 2 kap 6 § miljöbalken ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn

till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Enligt 3 kap 1 § miljöbalken ska mark- och vattenområden användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företråde skall ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för bl.a. natur- och kulturmiljövården skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- och kulturmiljön.

Enligt Boverkets ”Bättre plats för arbete, Allmänna råd 1995:5” anges 500 meter som riktvärde för avstånd från bostäder till deponerings- och komposteringsanläggningar samt till omlastningsstationer. Rådet är förvisso upphävt, men kan ändå tjäna som viss vägledning vid bedömning av verksamhetens lokalisering. Inom 500 meter från anläggningen finns tre bostadshus, varav ett uppges vara delvis rivet och obebott.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Av de uppgifter som redovisas i ansökan framgår att deponin ligger i en ravin med mycket grundvatten och hög grundvattennivå. För närvarande sker ett betydande inläckage av grundvatten som bidrar till lakvattenbildningen. Av den anledningen är lokaliseringen inte optimal. Vidare ligger anläggningen inom utpekade riksintresseområden för naturvård (Laholmsområdet och Laholmsbukten-Eldsbergaåsen-Genevadsåsen-Lagan) och kulturmiljövård (Lagadalen samt Laholms innerstad och Lagaholm). Anläggningen bedöms dock inte påtagligt skada dessa intressen.

Vad gäller avstånd till bostäder, buller och transporter bedöms lokaliseringskravet i 2 kap. 6 § vara uppfyllt.

Bottentätning och geologisk barriär

Mot bakgrund av att det är en befintlig och tidigare tillståndsgiven anläggning bedömer Miljöprövningsdelegationen att den redovisade behandlingen av lakvatten, vad gäller reducering, uppsamling och rening, kan anses utgöra ett tillräckligt skydd under den tillståndsgivna tiden för deponin. Det förutsätter dock att kommunen säkerställer skyddsåtgärdernas effektivitet och beständighet. Vad avser beständighet får dock antas att reningstekniken är mindre beständig än en geologisk barriär varför tillståndstiden bör begränsas.

Biotopskydd

Miljöprövningsdelegationen bedömer att ansökt biotopskyddsdispens för utsläpp av dagvatten till en bäck som leder till Lillån kan medges, men att frågan om utsläpp ska ske på detta sätt eller till Lagan bör utredas närmare under prövotiden.

En sådan utredning är också påkallad med hänsyn till de ovan redovisade miljökvalitetsnormerna.

Strandskydd

Miljöprövningsdelegationen ser inte något hinder mot den ansökta verksamheten av strandskyddsskäl.

Eftersom verksamheten medges tillstånd enligt miljöbalken gäller inte förbuden i 7 kap 15 § miljöbalken och någon dispens behövs följaktligen inte.

Verksamhetskoder

Koden 90.70 har påförts tillståndet i deponeringsalternativ B, mot bakgrund av att sortering av massor från Glänninge/Altona-deponin ska kunna ske.

Uppskjutna frågor

I enlighet med kommunens yrkande medges en provotid för ytterligare utredningar av anläggningens miljöeffekter och möjligheten att minimera olägenheter till följd av den. Eftersom tre olika vattenförekomster utgör recipienter för anläggningens förorenade vatten bör förenligheten med bestämmelser om MKN nogsamt beaktas i utredningarna.

Vad avser utsläpp till Lagan har kraftverket inget krav på minimitappning och det är endast en liten del av vattnet som leds via den ursprungliga fåran. Detta resulterar i att det stundtals är lite vatten vid utsläppspunkten och utspädningen av lakvattnet kan bli liten. Vid sådana tillfällen bedömer länsstyrelsen att det finns risk för att miljökvalitetsnormerna i vattnet överskrids.

Kommunen bör överväga även andra utsläppspunkter än de som redovisas i kommunens yttrande 2017-12-12 med tanke på den kända populationen av flodpärlmussla nedströms kraftverket (se länsstyrelsens yttrande 2017-11-10).

Vad avser fordonstvätten bör denna, skyddsåtgärder och miljöeffekter redovisas utförligare. Möjligheten att avleda behandlat avloppsvatten till avloppsreningsverket bör ingå i utredningen.

Motivering av villkor

Allmänna villkoret

Bolaget bör åläggas att följa de åtaganden som gjorts i ansökan och under ärendets handläggning och som inte kan kopplas till ett specifikt villkor.

Hantering av inkommande avfall

Endast provade och tillståndsgivna avfallstyper får deponeras. Deponering av andra avfallstyper förutsätter en ny tillståndsprövning.

Villkor om användning av restprodukter för konstruktionsändamål och lagring av avfall bör meddelas i enlighet med kommunens yrkande. För avfallet bör dock även ett krav på skydd mot nederbörd föreskrivas.

Särskilt om deponin

Kommunens yrkade villkor om deponins höjd kan godtas. Villkoret bör dock kompletteras med gängse krav på lutnings- och avrinningsförhållanden.

För att så långt som möjligt säkerställa att deponering av asbest sker på särskild plats i deponin bör platsen vara markerad i fält.

Ett villkor om sluttäckning av det östra deponiområdet bör föreskrivas i enlighet med kommunens ansökan.

Sluttäckningen av det västra deponiområdet bör ske snarast efter det att deponering har avslutats. Vad gäller deponeringsalternativ B medges en längre tidsrymd för sluttäckning med hänvisning till att kommunen ska hinna få tag i massor till sluttäckning.

I bemötande av inkomna yttranden har kommunen accepterat villkor för gynnande av biologisk mångfald vid avslutande av deponin. Främmande arter riskerar att konkurrera ut hotade och konkurrenssvaga arter. Näringsfattigt material bör därför så långt som möjligt användas som ett översta lager vid täckning.

Utsläpp till luft, buller

Krav på motåtgärder vid olägenheter på grund av lukt, damning eller nedskräpning bör föreskrivas.

Ljudemissioner från verksamheten bör begränsas enligt villkor 11 med hänvisning till gällande rättspraxis. Kontroll av att villkorade ljudnivåer innehålls bör ske i början av tillståndstiden och därefter med sådan frekvens att tillståndshavaren i tillräcklig utsträckning håller sig uppdaterad och kan visa att nivåerna innehålls. Vad gäller den tidsperiod som ska ligga till grund för kontroll av buller, så bör ljudnivåerna kontrolleras för det mest bullrande driftfallet eftersom verksamheterna medför varierande bullernivåer beroende på vilken aktivitet som pågår på anläggningen. Mot bakgrund av anläggningens lokalisering i förhållande till närliggande bostadshus, vilken gör det svårt att genomföra mätningar så att medvindskriteriet uppfylls vid alla hus vid ett och samma tillfälle, bör bolaget kontrollera buller genom närfältsmätningar och beräkningar åtminstone vid den första bullerkontrollen.

Utsläpp till vatten

För att få kunskap om utsläppta mängder av föroreningar i dag- och lakvatten behöver utgående volymer mätas kontinuerligt.

Ett villkor om hantering av släckvatten bör föreskrivas i enlighet med kommunens åtagande.

Kemikalier och avfall

Miljöprövningsdelegationen anser att kemikalier och avfall ska förvaras på ett sådant sätt att risken för föroreningar av mark och vatten minimeras. Hantering av kemiska produkter, inklusive petroleumprodukter, och flytande avfall bör ske på täta ytor med möjlighet att omhänderta spill innan detta når omgivningen. Villkoren om kemikalier och avfall syftar till att förebygga förorening av mark- och recipientvatten.

Kontrollprogram m.m.

Meddelade villkor bör kontrolleras genom ett för ändamålet upprättat kontrollprogram. Kontrollprogrammet fokus bör vara kontroll av utsläpp till recipienterna och mottagningskontroll.

Ekonomisk säkerhet

Enligt 15 kap. 35 § MB får ett tillstånd till en verksamhet som omfattar deponering av avfall ges endast om verksamhetsutövare ställer säkerhet enligt 16 kap. 3 § MB. Till skillnad mot vad som gäller enligt 16 kap. 3 § MB behöver även kommuner ställa säkerhet enligt 15 kap. 35 § MB. Säkerhetens belopp grundas på uppgifter i ansökan.

Säkerhetens närmare utformning och godkännandet av densamma prövas särskilt i ett separat ärende, sedan kommunen lämnat in ett förslag på säkerhet. Mot bakgrund av vad kommunen anfört i detta ärende angående säkerhetens utformning, vill delegationen upplysa om Mark- och miljööverdomstolens avgöranden i mål M 6940-05 (MÖD 2006:12) och M 4026-13.

Prövotidsvillkor

Villkoren överensstämmer i huvudsak med kommunens yrkanden eller åtaganden i ansökan. Tills dess det är visat att lakvattnet kan släppas till Lagan utan att medföra olägenhet eller strida mot bestämmelser om MKN kan utsläpp till Lagan inte medges.

Sammanfattning

Genom de åtaganden som sökanden gjort och de försiktighetsmått som föreskrivs i villkoren till detta beslut finner miljöprövningsdelegationen att hinder inte föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att meddela sökanden tillstånd till den verksamhet som avses bedrivas.

Beslut i detta ärende har fattats i Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation av chefsjurist Peter Jupén, ordförande, och Henrik Frindberg, miljösekreterare.

Miljövårdshandläggare Lotta Schurmann har varit föredragande, men ej deltagit i beslutet.

Peter Jupén

Henrik Frindberg

Lotta Schurmann

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga

1. Tillståndsgivna avfallsslag

Kopia

Naturvårdsverket; registrator@naturvardsverket.se

Havs- och vattenmyndigheten; havochvatten@havochvatten.se

Miljö- och byggnadsnämnden i Laholms kommun; miljo.och.byggnadsnamnden@laholm.se

Planeringskontoret i Laholms kommun; kommun@laholm.se

Aktförvararen på miljökontoret i Laholms kommun miljo.och.byggnadsnamnden@laholm.se

Räddningstjänsten i Laholms kommun; raddningstjansten@laholm.se

Laholmsbuktens VA; lbva.diarium@halmstad.se

Sveriges Geotekniska institut; sgi@swedgeo.se

Laholms kommun, lotta.wolf@laholm.se

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.